

PRIMORSKI DNEVNIK
je začel izhajati v Trstu
13. maja 1945, njegov
predhodnik PARTIZANSKI
DNEVNIK pa 26. novem-
bra 1943 v vasi Zakriž nad
Cerknim, razmnožen na
ciklostil. Od 5. do 17. sep-
tembra 1944 se je tiskal
v tiskarni »Doberdob«
v Govcu pri Gorenji Trebu-
ši, od 18. septembra 1944
do 1. maja 1945 v tiskarni
»Slovenija« pod Vojskim
pri Idriji, do 8. maja 1945
pa v osvobojenem Trstu,
kjer je izšla zadnja števil-
ka. Bil je edini tiskani par-
tizanski DNEVNIK v za-
sužnjeni Evropi.

primorski

TRST
PP 559
8554 AA 60100200
OSREDNJA KNJIŽNICA
P.P. 132
66001 KOPER

Poštnina plačana v gotovini
Abb. postale 1 gruppo

Cena 1.200 lir - Leto XLVIII. št. 143 (14.234)

Trst, torek, 23. junija 1992

Granata na sarajevsko glavno ulico ubila 8 in ranila 60 civilistov

Barbarski napadi na Sarajevo

Ob vesplošnih spopadih je deblokada sarajevskega letališča popolnoma nemogoča
Pričakovanje za srečanje s predsednikom konference o Jugoslaviji Carringtonom

Zločinsko divjanje

Oglušujoče treskanje granat se je za nekaj minut umirilo, tako da so Sarajevčani prišli iz zaklonilnikov, da bi zadihali malo zraka in skušali najti nekaj hrane v redkih trgovinah, ki imajo še kaj na zalogi. In to so zločinci iz hribov čakali: na osrednjo Ulico Maršala Tita so izstrelili nekaj granat, ki so eksplodirale med množico: ponovile so se scene izpred nekaj tednov, ko so to igro prvič zaigrali v Ulici Vase Miškina. Tokrat gre zabeležiti 8 smrtnih žrtev. (Telefoto AP)

LJUBLJANA — Po včerajšnjem relativnem dopoldanskem zatišju so v Sarajevu spet padle nedolžne žrtve. Granate, ki so jih srbske sile izstrelile na Ulico maršala Tita, so usmrtille 8 ljudi, preko 60 pa jih je bilo ranjenih. Prav tako so padale granate tudi v bližino veleblagovnice Sarajeva in tam ranile precej ljudi. Poveljnik sil Združenih narodov v Sarajevu je zaradi tega izjavil, da še vedno niso ustvarjeni pogoji za deblokado sarajevskega letališča, ki pa bi bila nujna glede na vse večjo lakoto Sarajevčanov, saj bi prek letališča lahko začela pritekati prepotrebna humanitarna pomoč. Boji so se znova vneli v Bihaču, Bosanski Krupi in Tuzli. Predvčerajšnjim so z letali napadli občino Goražde, v noči od nedelje na ponedeljek pa so potekali hudi boji v Derventi. Popoldne so jugo letala napadla oddajnik TV Sarajevo, približno 30 km od Sarajeva. Po-

veljnik Teritorialne obrambe Bosne in Hercegovine Halilović je objavil odlok o razglasitvi splošne mobilizacije. Po tem odloku naj bi se Teritorialni obrambi najpogosteje v 24 urah priglasili vsi vojaški obvezniki iz Bosne in Hercegovine in to z orožjem, ki ga imajo v posesti legalno ali ilegalno. Po tem času bodo državni organi Bosne in Hercegovine ukrepali proti vsem tistim, ki bodo imeli pri sebi neprijavljeno orožje.

Predvčerajšnje in včerajšnje kratko zatišje, ki je bilo znova porušeno z novimi napadi in spopadi, seveda ne obeta nič dobrega. Zatišje je samo znanilec novih spopadov. V zadnjih 24 urah je v BiH padlo 27 ljudi, 163 pa jih je bilo ranjenih. V takšnih razmerah je težko napovedovati, kaj naj bi prinesel sestanek lorda Carringtona, predsednika Konference o Jugoslaviji z vodilnimi ljudmi Srbi-

je, Bosne in Hercegovine in Hrvaške, ki naj bi bil v četrtek v Strasbourgu. Nekateri komentatorji, zlasti na Hrvaškem, menijo, da naj bi bil to zadnji poskus, da se po mirni poti konča agresija na Bosno in Hercegovino. Potem naj bi preostala samo še vojaška akcija mednarodnih sil. Takšno sklepanje temelji na informacijah, da svet izgublja potrpežljivost do Srbije. Prav tako se Evropa še pospešeno pripravlja na ustanovitev evropske vojske, ki naj bi pod okriljem OZN in KVSE zagotavljala mir tudi na takšnih območjih, kakršno je Balkan. Pomenljivo je tudi pisanje New York Timesa, po katerem naj bi se ameriški državni sekretar James Baker zavzel, če drugi ukrepi ne bi vplivali na drugačno ravnanje Srbije in Črne gore, tudi za "selektivno bombardiranje". NADALJEVANJE NA 2. STRANI

Pomisleki DSL in PRI, nasprotovanje Lige in nezaupanje Zelenih Amato ni prepričal opozicije ki še čaka na njegov program

RIM — Ob povsem samoumevni podpori PSI pa je Giuliano Amato včeraj doživel pomisleke in nasprotovanja DSL in PRI, opozicije Lige in nezaupanje Zelenih. Giorgio La Malfa in Achille Occhetto sta v bistvu odložila dokončen odgovor po predložitvi Amatovega vladnega programa.

Tajnik PRI je nedvomno navedel najbolj jasne pomisleke. »Programske postavke so dobre: precej spominjajo na program Andreottijeve vlade, ki sem ga ocenjeval za izredno dobrega.« La Malfo moti, da smo priča obnovitvi štiristrankarske koalicije. Republikanski tajnik je zato Amata vprašal, kako bo z istimi ljudmi in z istimi strankami jutri rešil vse probleme, ki bi jih morali isti ljudje rešiti že včeraj. Vsekakor pa bo dokončen odgovor dalo republikansko vodstvo že jutri po analizi Amatovega vladnega programa.

Na program čakajo tudi ostale opozicijske stranke. Bossi je za Ligo napovedal konstruktivno opozicijo, ko bodo ob vsaki postavki sproti odločali o svojem zadržanju. Napovedal pa je tudi, da bodo »podmazali kalašnikove« ob vseh tistih postavkah, ki so za Ligo nesprejemljive. V glavnem gre tu za obrambo malih in srednjih podjetij in za vprašanje neposredne izvolitve županov, s katerim se Liga ne strinja.

Po vsemu temu je popolnoma jasno, da skuša Amato razširiti podporo s štiristrankarske koalicije še na druge politične skupine s posameznimi postavkami svojega programa. Uresničuje se torej zamisel »o spremenljivi večini«, ki bi ob štiristrankarski koaliciji dobila občasno podporo ob posameznih ukrepih s strani PRI ali pa s strani DSL, ne da bi pri tem zaprli vrat Ligi in Zelenim.

Occhetto je zelo previdno navedel, da bo strankino vodstvo v sredo skrbno proučilo Amatov program, da bi preverilo njegovo smotnost in učinkovitost glede na potrebe države. DSL ni torej zaloputnila vrat, še več, marsikdo je opazil, da ima program DSL, ki ga je Occhetto prikazal pred srečanjem z Amatom, precej skupnih točk z dokumentom, ki ga je sestavila socialistična revija Mondoperaio. Kot rečeno, so socialisti podprli svojega mandatarja. Craxi se je le obregnil ob dejstvo, da si nobena država na svetu ne privoščiti takega luksusa, da je ob perečih problemih že skoraj tri mesece brez vlade.

Mandatar za sestavo nove vlade pa včerajšnjega dneva ni ocenil negativno. Preden je zapustil Montecitorio, je napovedal, da bo danes in jutri izročil vsem strankam osnutek svojega vladnega programa.

Priprave na proslavo osamosvojitve

BOGO SAMSA

LJUBLJANA — V sredo bo Slovenija proslavljala prvo obletnico osamosvojitve. "Stezosled", kot v posvečenih krogih nazivajo program svečanosti, je bil tudi tokrat skrbno čuvana državna skrivnost, vendar povsem iz drugih razlogov, kot je bil še skrbneje čuvan pred letom dni. Takrat se je slovenska politika, pa tudi vse prebivalstvo, dobro zavedala, da najbrž ne bo šlo gladko, da lahko pride do vojaškega posredovanja in res JLA je napadla in prišlo je do desetdnevne vojne. Tokrat pa so v igri izključno politično strankarski odnosi, igre opozicije in pozici-

Nekaj več kot 530 tisoč kandidatov se je ubadalo s pismeno nalogo v materinščini Včeraj so se začeli zrelostni izpiti

Zrelostni izpit na znastvenem in klasičnem liceju Prešeren (Foto Magajna)

RIM — Nekaj več kot 530 tisoč kandidatov je včeraj s pismeno nalogo v italijanščini začelo letošnji zrelostni izpit na višjih srednjih šolah. Za višje šole s slovenskim učnim jezikom je bila naloga v slovenščini, in sicer z dvema naslovoma kot na italijanskih šolah, literarni naslov pa je bil specifično slovenski, saj so morali kandidati osvetliti lik, delo in vizijo Edvarda Kocbeka, pisatelja, ki je šele s slovensko pomladjo zasedel mesto v slovenski literaturi, ki mu pripada. Večina pa se je podobno kot njihovi italijanski kolegi odločila za prvi naslov O odnosu med človekom in naravo, med bogatim Severom in revnim Jugom...

NA 4. IN 8. STRANI

Po neuspehu pogajanj med partnerji: škedenjski železarni grozi stečaj

NA 5. STRANI

NADALJEVANJE NA 2. STRANI

Minister Tognoli bi se rad odpovedal parlamentarni imuniteti Zaradi gradnje pavijske bolnišnice obtožbe za politike in podjetnike

MILAN — Zagovorniki nekaterih podjetnikov, ki so vpleteni v škandal o milanskih podkupninah, se nameravajo predstaviti kot civilna stranka in zahtevati od politikov, ki naj bi bili deležni denarja od podkupnin, povračilo za škodo, ki so jo utrpeli. Nekateri od teh podjetnikov so bili v resnici izsiljevani, vsaj kot kaže do sedaj, in ti bi najbrž lahko zahtevali nekaj takega, težje bo za tiste, ki jih dolžijo podkupovanja. Prvi so namreč proti svoji volji morali plačati večje vsote denarja, da so se lahko udeležili zakupov, drugi pa so v isti namen ponujali denar politikom.

Sinoči je bilo treba v preiskavi o podkupninah zabazati še en korak naprej: milansko državno pravdnstvo je namreč zahtevalo

takojšnjo uvedbo sodnega postopka proti 8 osebam, ki so vpletene v afero z gradnjo bolnišnice v Pavii. Zahteva zadeva pooblaščenega upravitelja Fiatove družbe Cogefar-Impresit Enza Papija, generalnega direktorja istega podjetja za Italijo Vittoria De Monteja ter direktorja Luigija Granda, ter pet upraviteljev pavijske bolnišnice: bivša senatorja Luigija Panigazzija (PSI) in Armelina Milanija (DSL), bivšega upravnega tajnika pavijske KD Giuseppe Giranija, Giancarla Albinija (KD) in Giuseppe Inzaghija (DSL). Obtožujejo jih korupcije v zvezi s 560 milijoni lir podkupnine, ki naj bi jih Cogefar izročil Giraniju in Inzaghiju za gradnjo več operacijskih sob. Celoten znesek del je znašal 13 milijard lir. Girani in Inzaghi naj bi

vsoto potem razdelila z ostalimi obtoženci.

Medtem je minister Carlo Tognoli poslal komisiji, ki mora o tem vprašanju odločiti, da bi se rad odrekel parlamentarni imuniteti, da bi lahko pričal o tem, kar ve glede milanske zadeve. Tognoli pravi, da je postal tarča neupravičenih osebnih napadov, ki so se razbohotili po obrekovalni kampanji in objavi lažnih vesti, ki ga zadevajo.

Nekdanji tajnik milanske PSI Vittorio Craxi pa je dal svojim odvetnikom nalog, da tožijo tednik L'Espresso, ki objavlja zapisnik o zaslišanju Maria Chiese. Mimo tega, da je zapisnik še podvržen preiskovalni tajnosti, vsebuje celo vrsto lažnih izjav, pravi Vittorio Craxi.

Namesto spomina

Ivo Štandekar - novinar Mladine - je mrtev. Zanj sploh ni več važno, kdo ga je ubil v Sarajevu. Videl je dosti strahot. Drobci granate so ga raztrgali. Bil je še pri zavesti, ko je segel po injekciji morfija, ki jo je nosil s seboj.

Kdo je najboljši med temi, ki koljejo ljudi?

Za žrtve - nobeden.

»Vsi so enaki« - je napisal ogorčeni Hemingway, ko je gledal kilometrske kolone beguncev v vseh vojnah, ki jih je spremljal.

Resnično pogumnim se ni treba pretepati. Samo strahopetci se nenehno pretepaajo, ker si želijo povedati, da so pogumni. Sistematično uničevanje življenj v Sarajevu pa je podobno obleganju orjaške trdnjave: morilci računajo s kolektivno depresijo ljudi, kajti Sarajevo je mesto, v katerem so živeli Hrvati, Muslimani in Srbi. Bo življenje močnejše od delitev in selitev?

Prejšnji bosansko-hercegovski politiki živijo v naselju, ki je v bližini zaprtega sarajevskega letališča. Kakšna grozljiva simbolika: vsa orožja - vseh - bruhaajo v to smer

ogenj. Polovica družine nekdanjega jugoslovanskega predsednika Raifa Dizadreviča je pobita.

Ne samo sekira, tudi drevo je krivo. Turki imajo tak pregovor. O tem morajo razmišljati politiki. Francoski filozof Levy, ki je bil v teh dneh s Sarajevčani, vidi v tem organiziranem peklju zadnje dejanje blaznosti enonacionalnih političnih strank.

Potem bo verjetno le še fašizem: »koalicija socialne demokracije in kapitala« - pravi Ernest Hemingway, največji (proti)vojni poročevalec vseh časov. Leta 1923 se ni zmotil. Se evropska zgodovina ponavlja na Balkanu?

Slobodan Milošević ni norec, je pa velik organizator. Zelo nevaren je, kdor organizira rodoljubje kakšnega naroda, ako ni pošten. Srbija bo v transu preživela vse, kar je povzročila. Bumerang prileti v tistega, ki ga je vrgel.

Kot reporter in inozemski dopisnik iz Kansas Cityja, Chicaga, Toronta in Pariza, med ljudmi brez domovine, na bližnjem vzvodu, v Evropi z diplomati in državniki, v Nemčiji in Španiji - je Ernest Hemingway vsrkaval življenje kakor spužva. Njegova moč je bila v moči domišljije, ne v dejanskem poročanju.

ln človek mora imeti res veliko domišljije, če noče obupati zaradi nesmiselnega klanja na Balkanu, kjer so pri evakuaciji socializma polomili ljudem noge in jih pahnili na pot pošastne procesije, ki se razvila tudi po Sloveniji. Toda že v naslednjih tednih bo v useših vsega krščanskega sveta odmeval klic vesti: Pridite semkaj v Bosno in Hercegovino in pomagajte!

Evropa - je dejal Ljubo Sirc - zasluzi Nobelovo angrado za vojno v Bosni in Hercegovini.

Ženske in otroci so edina bitja, ki se oglašajo: jokajo. Toda to so kaplje v morje. Utinki, ki jih spremljajo poročevalci, kakršen je bil Ivo Štandekar. Na njihovo glavo je razpisana nagrada: smrt.

Medtem se voditelji na skrivaj preoblčajo v črne srajce in nosijo bele gamaše. MILAN MEDEN

Polemike in obtožbe zaradi vesti o obstoju Falconejevega dnevnika

CALTANISSETTA — Falconejev osebni prijatelj in kolega Giuseppe Ayala prejšnjo soboto ne bi povedal, da je Falcone imel na kompiuterskih disketah osebne zapiske o dnevnih dogodkih, če bi vedel, da bo dvignil toliko prahu. Po tej Ayalovi izjavi se je takoj vsul plaz ugibanj in natolcevanj. Podpredsednik zadnje protimafijske komisije socialistični senator Maurizio Calvi se je takoj oglašil in povedal, da ga je Falcone obvestil o povezavah med mafijo in pomembnimi državnimi inštitucijami. Za Calvija Falcone ni zaupal ne palermški kvesturi in niti karabiñerskemu poveljstvu v Palermu, še manj pa je zaupal raznim pomembnim osebnostim v prefekturi.

Ayala zagotavlja, da je Falcone v svoj dnevnik zapisoval predvsem dogodke iz svojega težkega življenja, tako da ne more koristiti preiskavi, je pa lahko koristno gradivo, da se osvetli Falconejevo življenje in da pride na dan, kdo mu je grenil življenje. Ayala poudarja, da se s svojo izjavo ni hotel v nobenem primeru okoristiti, prav tako ni hotel dvigovati prahu, ki lahko samo škodi sedanjim preiskavi.

Ob vsem tem obstaja upravičena bojazen, da bodo obstoj tega dnevnika nekateri izkoristili za najrazličnejša ugibanja, od katerih ne bo imel protimafijski boj nobene koristi. Falconejevega elektronskega dnevnika seveda nima državni pravdnik iz Caltanissette Salvatore Celesti, ki vodi preiskavo o pokolu na avtocesti Punta Raisi-Palermo, saj mu po enem mesecu od tistega krvavega atentata še vedno niso poslali vsega gradiva iz Falconejevega urada v Rimu. Celesti se sedaj upravičeno boji, da bo zadeva s Falconejevim dnevnikom obtežila vso preiskavo. Ta po enem mesecu še ni naredila pravega kakovostnega skoka, če izvzamemo objavo identikitov domnevnih atentatorjev. Preiskovalci se namreč nahajajo pred težko dilemo, ali z vzpostavitev neposrednega stika z »sovražnikom« odkrijejo svoje karte, ali pa nadaljujejo z zbiranjem gradiva in dokazov. Vso zadevo še bolj zapletajo domneve o morebitni »mednarodni povezavi«. Notranji minister Scotti ne izključuje namreč možnosti, da so bili v skupini, ki je izvedla atentat tudi tujci. Vse več je govoric, da so se za likvidacijo Falconeja zanimali tudi kolumbijski proizvajalci mamil.

Izbruh vandalskega nasilja v južnoafriških črnskih getih

CAPETOWN — Po sklepu Afriškega kongresa, da prekine pogajanja z vlado o ustavnih spremembah, je v črnkih mestih prišlo do novega izbruha nasilja, v katerem je umrlo nadaljnjih 12 oseb. V Vosloorusu pri Johannesburgu je s kalašnikovom oborožen človek streljal na ljudi, ki so pili v nekem baru, pri čemer je ubil pet oseb, hudo ranil pa sedem. Drugih sedem temnopoltnih žrtev je bilo v Sowetu in Katlehongu, kjer so eni od žrtev odrezali glavo.

Napetost je včeraj zajela tudi središče Johannesburga, kjer je množica pripadnikov ANC zasedla sedež zulujske stranke Inkhata, ki je glavni politični nasprotnik Mandelove organizacije. Predstavnik Zulujev je označil pobudo afriškega kongresa kot hudo provokacijo ter je obtožil policijo, da ni storila nič, da bi razgnala demonstrante.

S svoje strani je glasnik ANC v televizij-

skem intervjuju dejal, da stranka še ni dokončno sklenila prekiniti pogajanja o spremembah ustave. Odločitev naj bi padla v teku današnjega dne, ko se bo sestal izvršni odbor ANC. V istem TV programu je minister za javni red Hennis Kriel pripisal neredu zadnjih dni borbi za nadoblast med ANC in Inkhato. Predstavnik Mandelovega afriškega kongresa trdijo, da neredi podpihujejo tako varnostne sile kot pripadniki zulujske stranke, ki naj bi materialno zakrivali pokol v Boipatongu, kjer je v sredo izgubilo življenje 39 oseb.

Južnoafriški zunanji minister Pik Botha, ki nadomešča predsednika De Klerka, trenutno na obisku v Evropi, skuša spet navezati stike z afriškim kongresom. Tako je njegovim predstavnikom ponudil, da bi skupaj proučili glavne aspekte in dejstva v zvezi s pokolom v Boipatongu.

Rusija in Moldova na robu odkritega vojnega spopada

MOSKVA — Moldova hoče v sporu zaradi ruske Pridnestrške republike za vsako ceno sodu izbiti dno in s silo vzpostaviti moldovsko suverenost nad ozemljem, ki ga skoraj v celoti naseljujejo Nemoldovci. Haubice in minomete tolčejo pridnestrski Benderi, v zrak je zletelo skladišče 14. ruske armadnega korpusa, neki moldovski mig 29. pa je bombardiral vas Parkani pri Benderiju. Seznam mrtvih in ranjenih se daljša iz dneva v dan, tako da je le vprašanje časa, kdaj se bosta Moldova in Rusija odkrito spopadli.

Moldovski predsednik Mircea

Snegur že odkrito govori, da je Rusija napadla Moldovo in da je Pridnestrje pod okupacijo 14. armadnega korpusa. Na vse strani pošilja pozive in svari pred rusko agresijo, ki pa jo je v bistvu sam zakuhal. Moldovci so ob proglastitvi neodvisnosti začeli odkrito govoriti o ponovni pripojitvi Moldove k Rumuniji, pozabili pa so na Pridnester, ki ni bil nikoli rumunski. Da bi mu dali avtonomijo in vse jezikovne pravice, pa v Kišinjevu niso niti pomislili, kar so takoj izrabili komunisti in armadni krogi ter proglasili Pridnestrsko republiko.

Umrli nekdanji kitajski predsednik Li Xiannian

PEKING — V kitajskem glavnem mestu je v 83. letu starosti umrl nekdanji kitajski predsednik Li Xiannian. Že kot mlad fant je pristopil h Kuomintangu, iz katerega je izstopil leta 1927, da bi se vpisal v KP Kitajske. Udeležil se je protijaponskih borb, ki so trajale od leta 1937 do konca druge svetovne vojne, po državljanski vojni pa je leta 1945 postal član centralnega komiteja kitajske partije. Po ustanovitvi LR Kitajske leta 1949 je bil zadolžen za gospodarske vprašanja, od leta 1956 pa vse do 13. kongresa leta 1987 je bil član političnega urada centralnega komiteja. V letih med 1966 in 1976, za časa tako imenovane kulturne revolucije, je bil tudi on tarča napadov »rdeče garde«. Od leta 1983 do 1988 je bil predsednik republike, ni pa bil nikoli priljubljen pri ljudstvu, predvsem zaradi svojih stališč, ki se niso nikoli odlikovala z jasnostjo in odločnostjo.

nadaljevanji s 1. strani - nadaljevanji s 1. strani - nadaljevanji s 1. strani

● Sarajevo

diranje" posameznih vojaških ciljev in Beogradu. Prav tako so se prejšnji teden tudi islamske države na svoji konferenci v Carigradu opredelile za vojaški poseg v BiH, če ekonomski in politični pritiski na agresorja ne bodo dali pozitivnih rezultatov.

Predsedstvo Bosne in Hercegovine je včeraj popoldne v duhu resolucije VS OZN razpravljalo o sprejetju uredbe z zakonsko močjo o prekinitvi vseh stikov s Srbijo in Črno goro. Podrobnosti o tem pa novinarjem niso mogli sporočiti, ker je bila tiskovna konferenca v tiskovnem centru iz varnostnih razlogov odpovedana, ker so prav na območje, kjer je tudi tiskovni center, ostro streljali z granatami.

V Beogradu in Srbiji pa se očitno, zlasti zaradi enostranskega poročanja srbske televizije, še vedno ne zavedajo stranskih posledic, ki jih bo Srbija občutila zaradi ekonomskih sankcij. Televizija še naprej širi lažni optimizem, da je Srbija tako rekoč neranljiva, hkrati pa predvaja razgovore s posameznimi direktorji o uspešnih poslovnih zvezdah in pomembnih poslih srbskih podjetij s tujimi partnerji, ki so bili posneti pred uvedbo sankcij Varnostnega sveta Združenih narodov.

V Srbiji je čedalje več ugibanj tudi o tem, kdo je podtaknil pesnika in akademika Dobrico Čosića na mesto prvega predsednika nove Zvezne republike Jugoslavije. Za razliko od tistih, ki verjamejo, da je bil Dobrica Čosić Miloševićev izbor, drugi menijo, da je Čosića na to mesto "delegiral" krog pri Srbski akademiji znanosti in umetnosti, celo z namenom, da bi nagovoril Miloševića, ki se je kompromitiral po svetu, naj odstopi, pri čemer pa politike bistveno ne bi spremenili. Vsekakor pa je Milošević prav zadnje dni z nekaterimi svojimi izjavami nedvoumno sporočil, da je še vedno ključna osebnost in da ne misli kar tako zapustiti svojega predsedniškega položaja. Prav tako vsi, ki kolikor toliko poznajo realne razmere v "novi Jugoslaviji" opozarjajo, da je Miloševićeva dejanska moč in oblast zdaleč večja od moči, ki jo ima predsednik "Jugoslavije" in da Dobrica Čosić pač ni osebnost, ki bi lahko resneje ogrozila Miloševićeve pozicije.

V Albaniji opozarjajo na veliko nevarnost razširitve vojaških spopadov iz Bosne in Hercegovine tudi na območje Kosova in širše na Balkan, če se Srbija in Črna gora ne bosta pravočasno zaustavili. Po nekaterih informacijah naj bi se dva odposlanca grške vlade konec prejšnjega tedna v "tajni misiji" mudila v Beogradu in sicer z

namenom, da bi Miloševića prepričala, da poskrbi za popolno umiritev v Bosni in Hercegovini, za ohranitev miru na Kosovu in za spremembo srbske politike. To naj bi bil pogoj za odpravo ekonomskih in političnih sankcij proti Srbiji in Črni gori. Predsednik Slobodan Milošević naj bi pri tem pokazal "kooperativnost". (NIA)

● Osamosvojitve

cije, pa tudi debate o obsegu in načinu proslave.

Obakrat sta zmagali mirni, skromnejši, pa vendar državniški in osamosvojitveni verziji. Lani je bilo zasedanje v skupščini, nato je predsednik republike skupaj s predsednikom parlamenta in vlade pregledal častno četo in imel priložnostni govor. Tudi tokrat bo nekaj takega: parlament, ploščad pred obema gospodarskima stolpnicama, pregled častne čete, kratak Kučanov govor in še krajši kulturni program. Dostojno, skromno, državniško, nobene nepotrebne ceremonije ali zunanjske blišča.

Kot priprava na to svečanost sta dve tiskovni konferenci: včeraj so govorili štirje "državotvorni" ministri Bavčar, Janša, Rupel in Kacin, danes pa bosta na vrsti dva predsednika - republike Kučan in vlade Drnovšek.

Štirje ministri včeraj niso povedali nič bistveno novega, pretresljivega. Bavčar je vodil koordinacijsko skupino, nekaj vrhovni štab in to v istih prostorih, kjer so sedaj tiskovne konference slovenske vlade. Deset dni spopadov je po njegovem zagotovilo Sloveniji trajni mir, Slovenija je zapustila družino, kjer se bijejo vedno ostrejši in vedno bolj krvavi spopadi. Za Janšo je najvažnejše pripravljane slovenske obrambe, pričelo se je vojaško usposabljanje, raste slovenska vojska. Rupel je slikovito orisal takratno razdobje in neuspešen razgovor, ki sta ga imela s Kučanom v Beogradu z ameriškim zunanjim ministrom Bakerjem.

Vsi tujci so takrat prisegli na enotno Jugoslavijo, De Michelis je trdil, da samostojne Slovenije ne bodo priznali niti v petdesetih letih. Kmalu za tem pa je na dvostranskem razgovoru v Zagrebu dejal, počakajte tri mesece, potem ste svobodni, samostojni in priznani. Minister za informiranje Kacij pa je med drugim tudi povedal, da se je lani zasajena lipa kljub različnim mnenjem strokovnjakov lepo prijala. Prva tiskovna konferenca je bila lani 20. junija, nato so sledile vsak dan na osnovi programa in priprav, ki so bili že prej narejene.

V pravi pa so ministri predvsem govorili o približevanju Slovenije Ev-

ropski skupnosti, kar bo seveda še dolg, toda vztrajen in konkreten proces. Ostro so obsodili Markovića kot glavnega krivca za napad na Slovenijo, saj je podpisal znani ukaz o zasedbi meja, ki ga je JLA izkoristila. Ni manjkalo tudi kritičnih pripomb na predsednika Tujdmana in na njegovo takratno obnašanje.

Minister Rupel pa je na novinarsko vprašanje o odnosih z Italijo dejal, da so ti odnosi za Slovenijo še posebej važni. Sedaj so zaradi italijanske vladne krize nekoliko v ozadju. Slovenija je zainteresirana za gospodarsko sodelovanje, vse je pripravljeno za gradnjo največje osimskih avtocest iz Trsta do Razdrtega in iz Nove Gorice do Razdrtega, pa avtoceste, ki naj preko Ljubljane, Celja in Lendave poveže Evropo z Madžarsko, Trst z Budimpešto. Zato so zainteresirani vsi: Italija, Slovenija in Madžarska, evropska banka za razvoj pa je pripravljena prispevati.

Glede manjšinske zaščite na žalost ni bil uresničen njegov predlog, ko je od zunanjege ministra De Michelisa zahteval in dosegel, da se sprejme dvostranska pogodba tudi o zaščiti Slovencev v Italiji. Italija se je takrat odrekla in pričakuje, da bodo z novo italijansko vlado "uspešnejši". Glede priznanja državljanstva pa bodo z zamejci "benevolentni".

Ob prisotnosti predsednika deželnega sveta Gonana

V soboto v Beneški galeriji odprtje mednarodne razstave »Podobe Nadiških dolin«

ŠPETER — Špeterska Beneška galerija bo v soboto gostila umetnike — teh je kakih sedemdeset — ki so se udeležili 13. mednarodnega natečaja »Podobe iz Nadiških dolin«, ki ga Beneška galerija z uspehom prireja že vrsto let.

Pomembnost tokratne izvedbe, ki jo v zadnjih letih podpira tudi deželna uprava, je sodelovanje samega predsednika deželnega sveta Nema Gonana, ki bo prisoten na sobotnem odprtju razstave in bo obenem sodeloval v ocenjevalni komisiji, ki bo izbrala najboljša dela. Te bodo nagradili na sami sobotni slovesnosti.

Pobuda Beneške galerije vsekakor presega čisto umetniško področje in se uokvirja v

prizadevanja, da bi Beneška Slovenija postala zanimivejša za čim širši krog ljudi, zato tudi za umetnike in bližnje in daljne okolice.

Kot zanimivost povejmo, da je galerija na dosedanjih natečajih zbrala že preko 700 umetnin, v njeni petnajstletni dejavnosti pa je umetnin, ki so bile razstavljene v Špetru, več kot 3.000.

Na sobotni slovesnosti bodo razstavili osemdeset del italijanskih, furlanskih in slovenskih umetnikov iz naše dežele. Na razstavi bodo prisotne tudi slike umetnikov iz Bosne, Koroške in seveda Slovenije.

Sobotna slovesnost se bo pričela ob 19. uri. **R. PAVŠIČ**

Tiskovna konferenca deželnega sekretarja Predlog deželne DSL za volilno reformo

VIDEM — Na tiskovni konferenci, ki je bila v Vidmu, je deželno vodstvo Demokratične stranke levice obrazložilo svoj pogled na deželno volilno reformo.

Deželni tajnik Elvio Ruffino je uvodoma kritiziral zadržanje KD in PSI, ki se še vedno obotavljata, kar zadeva uvedbo ene same preference, ki po njegovem mnenju predstavlja osnovo za večjo demokratičnost. Ob tem se DSL zavzema za takšna pravila, ki bi zagotovila večjo moralizacijo strankarskega oziroma javnopravnega sistema.

Deželni svetovalec Viezzi je podčrtal, da večinske stranke na deželi so doslej malo storile, da bi res prišlo do volilne reforme in da so njihova mnenja med seboj različna in kontradiktorna.

V zvezi z volilno reformo je deželno vodstvo DSL pripravilo dokument, ki uvaja bistvene spremembe v členu št. 13 Deželnega statuta. Po mnenju stranke, naj bi 40 deželnih svetovalcev izvolili po dveh volilnih preizkušnjah (balotaži) v prav tolikih uninominalnih okrožjih. Vsako okrožje naj bi štele približno 30 tisoč prebivalcev. Teh naj bi bilo 17 v videmski, 9 v tržaški in pordenonski ter 5 v gorški pokrajini. Ostalih dvajset svetovalcev pa naj bi bilo izvoljenih po proporcionalnem sistemu. Gre v bistvu za volilni sistem uninominalnega značaja s proporcionalnim popravkom. Dokument bodo sedaj preučili znotraj stranke in v ta namen bodo pripravili vrsto debat v posameznih sekcijah. **R. P.**

Danes odprtje letnih iger skupnosti AJ

ZALA - Z uradno svečanostjo bodo danes na trgu madžarskega mesteca Zalaegerseg uradno odprle letne igre deželne skupnosti Alpe Jadran, ki jih letos prvič prireja na Madžarskem.

V treh dneh se bodo mladi atleti iz 16 dežel skupnosti pomerili v lahki atletiki, košarki, odbojki in plavanju. Furlanijo - Julijsko krajino bo zastopalo okoli 80 atletov, najboljših, kar ji premore mladinski šport v deželi. In med njimi je tudi precej zastopnikov slovenskih zamejskih društev.

Zala in Vas sta med madžarski županiji, ki sta se med zadnjimi pridružili skupnosti Alpe Jadran in sta med najmanjšimi članicami, saj imata vsaka po okoli 300 tisoč prebivalcev, ozemeljsko pa sta približno polovico manjši od FJK.

Piccolo se delno umika iz Istre

KOPER — Tržaški časopis Il Piccolo, ki je imel do danes posebno izdajo za Istro, Primorje in Kvarner, z današnjim dnem ukinja to posebno »istrsko« izdajo. »Pravzaprav ne gre za umik, to je bolj prilaganje razmeram na Hrvaškem,« je ocenil urednik Pierluigi Sabati. Namesto petih izdaj bodo v tem tržaškem časopisu spet tiskali štiri izdaje (za Trst, Gorico, Videm in Tržič) in namesto treh strani, posvečenih dogajanju v Istri, Kvarnerju in Primorju, bodo ohranili samo eno stran, ki jo bodo vključili v vse ostale redne izdaje tega tržaškega časopisa.

Za Slovenijo in Hrvaško bodo še naprej tiskali približno pet tisoč izvodov, ki jih bodo prodajali skupaj z reškim dnevnikom v italijanščini La voce del popolo. Kupec v Sloveniji in na Hrvaškem bo tako za ceno enega poslej dobila dva časopisa. »V to potezo smo morali predvsem zaradi slabe kupne moči na Hrvaškem,« pojasnjuje urednik dosedanje izdaje Pierluigi Sabati, ki hkrati zatrjuje, da je šla prodaja v Sloveniji dobro: »Celo v Ljubljani smo uspeli prodati 200 do 300 izvodov dnevno.«

Dva tržaška novinarja sta se preselila iz koprškega dopisništva spet v Trst, v Koprpu pa sta ostala le dva redno zaposlena novinarja in tajnica. Pa še od teh bo čez čas ostal samo en redno zaposlen, kajti druga dva (novinar in tajnica) se bosta zaposlila v Jadranski informativni agenciji AIA, tiskovni agenciji Unije Italijanov, v kateri s petinskim deležem sodeluje tržaški Il Piccolo. Ta tržaški časopis bo ohranil 15 sodelavcev in dopisnikov v Sloveniji in na Hrvaškem. Sedež koprškega dopisništva pa bodo sredi tedna preselili iz koprške poslovne stavbe Adriacommerce v Palačo Carli, kjer je sedež koprške Skupnosti Italijanov.

»Več informacij iz Istre bomo objavljali na osrednjih straneh našega dnevnika, kar pomeni, da bomo "istranizirali" Il Piccolo,« je še povedal Pierluigi Sabati. **BORIS ŠULIGOJ**

Obsežen dnevni red seje deželnega sveta

Med odgovori na svetovalska vprašanja tudi o sinhrotronu

TRST - Danes dopoldne se bo spet sestel deželni svet, ki bo najbrž zasedal ves dan. Na dnevnem redu so predlog DSL o možnosti druge deželne konference o obrtništvu, poročilo predsednika deželne vlade Vincicia Turella o razstavi »Ori e tesori d'Europa«, ki so jo konec prejšnjega tedna odprli v vili Manin v Passarianu, in o skorajšnjem Mittelfestu v Čedadu, ob koncu pa se bodo posvetili zakonu o ptičarstvu.

Uvod v sejo deželnega sveta bodo odgovori deželnih odbornikov na razna poslanska vprašanja. Med drugimi naj navedemo, da bo predsednik deželnega odbora Turello odgovoril listarskemu vaku Gambassiniju o zaposlovanju pripadnikov slovenske narodnostne skupnosti v družbi, ki bo upravljala sinhrotron. Istimu svetovalcu pa bo odbornik za šolstvo Silvano Antonini odgovoril o vključevanju dijakov iz Slovenije v tukajšnje slovenske šole.

V okvirj opravljenega in neopraavljenega dela deželnega sveta

Za zaposlitev rabeljskih rudarjev

VIDEM - Na srečanju s podpredsednikom deželne vlade in odbornikom za industrijo Feruccio Sarom so predstavniki delavcev, družb SIM in Cividale včeraj spet preučili vprašanje zaposlitve po zaprtju rabeljskega rudnika. Na sestanku so izoblikovali predlog, po katerem naj bi družba SIM začela šestmesečne tečaje za poklicno usposabljanje delavcev. Tečajem naj bi sledilo po 12 delavcev hkrati, ki naj bi jih nato skupina Cividale zaposlila po opravljenem tečaju. Sindikalni predstavniki niso zavrnili predloga, vendar so zahtevali, da na prihodnji seji vsaj okvirno določijo roke prehoda in začetek del za gradnjo obrata, ki bo nadomestil rabeljski rudnik.

sodi tudi pismo, s katerim je svetovalec SSK Bojan Brezigar zahteval, naj pristojne komisije začnejo z obravnavo zakonskih predlogov o upravljanju in prodaji jurskih zemljišč in o zamenjavi prometnih napisov z indikacijo Jugoslavija.

V pismu predsedniku prve komisije Oscarreju Lepreju je Brezigar poudaril, da je bil zakonski predlog o upravljanju in prodaji jurskih zemljišč predložen pred 18. meseci in da bi moral priti glede na pravilnik in na dogovor s predsednikom deželne vlade v razpravo že pred poletnimi počitnicami.

Prav tako nujno je po Brezigarjevem mnenju, da sedma komisija preuči predlog o deželnem posegu za zamenjavo prometnih napisov in sicer indikacije Jugoslavija z indikacijo Slovenija. »Naša država,« je poudaril Brezigar, »je med prvimi priznala Slovenijo kot samostojno državo. Zaradi tega je nujen poseg dežele, da se tudi prometne napise prilagodi novi stvarnosti.«

V nedeljo huda nesreča pri Trbižu

Mati in otrok zgorela v avtu

TRBIŽ - Gost promet ob koncu tedna, ki je v vsej Italiji zahteval nad 30 človeških življenj, je v nedeljo terjal krvni davek tudi v Furlaniji-Julijski krajini. V trčenju pod predorom »Spartiacque« na avtocesti Alpe-Jadran sta namreč v nedeljo zjutraj okoli 11. ure izgubila življenje 38-letna Zora Kavčič in njen 10-letni sin Denis Markovič iz Tolmina. Fiat 127, s katerim sta potovala, se je namreč po trčenju z renaultom espace avstrijske registracije vnel. Zaradi gostega dima v predoru je prvi nesrečnici sledilo verižno trčenje, v katerem je bilo 10 oseb lažje ranjenih. Predor je bil spet usposobljen za promet šele po nekaj urah.

Po doslej znanih podatkih je voznik fiata 127 po trčenju z avstrijskim vozilom izgubil oblast nad vozilom. Mali fiat se je zavrtel okoli svoje osi in nato silovito trčil v betonsko steno. Pri trčenju je popustil rezervar goriva in avto je bil v hipu v plamenih. Šofer fiata - mož ženske oziroma oče otroka, ki sta umrla v nesreči - in sopotnik, ki sta sedela na prednjih sedežih, sta se uspela rešiti iz gorečega vozila, medtem ko sta mati in sin na zadnjih sedežih ostala vključena v pločevini. Zaradi dima in preplaha je prvi nesrečnici sledilo verižno trčenje, v katerega je bil vpleten tudi minibus s poljskimi prizadetimi turisti.

Gasilci so posegli z 18 vozili in v predor, ki ga je dim povsem napolnil, so morali s posebno opremo. Ljudem, ki so ostali blokirani pod predorom, so pomagali na prosto, za nesrečno Zoro Kavčič in njenega sina pa ni bilo več pomoči. Zaradi lažjih ran in zastrupitve s dimom so šest ljudi prepeljali na zdravljenje v bližnje bolnišnice, štirim ponesrečencem pa so zdravniki nudili prvo pomoč in jih nato odslovili.

Promet na avtocestnem odseku Trbiž-Ukve je bil spet vzpostavljen po nekaj urah.

Vprašanje je, ali ga bodo pobudniki uspeli odpreti že letos V Piranu prvi slovenski mladinski hotel

PIRAN — V Piranu bi že letos lahko odprli prvi mladinski hotel v Sloveniji, vendar vse kaže, da ta načrt direktorju zasebnega podjetja Student tours iz Pirana Rajmond Humarju letos še ne bo uspel. Zmanjkalo mu je poldrugi milijon tolarjev, s pomočjo katerih bi lahko dokončali začeta dela.

Piranski podjetnik Rajmond Humar je za letošnje poletje zastavil dva velika načrta. Najel je dva počitniška domova, ki zadnja leta nista najbolje poslovala in ju začel preurejati. V prvem (v Gregorčičevi ulici 38) je nedavno uspel urediti Penzion Val s 76 ležišči in ga tudi že odprl. V drugem počitniškem domu (to je bil počitniški dom rudnika calcita Kamnik v Vivantijevi ulici 1), pa je nameraval urediti 60 ležišč za mladinski hotel. Kot so nam zagotovili v agenciji podjetja Student tours, bi to bil prvi mladinski hotel (po vzoru evropskih Youth Hostels) v

Sloveniji. Konec junija so hoteli ta piranski Youth Hostel predstavili na srečanju organizatorjev mladinskega in študentskega turizma v Kopenhagnu, zdaj pa bodo verjetno morali počakati. Na nedavni okrogli mizi o turizmu v Portorožu je podjetnik Rajmond Humar obtožil občinsko vodstvo, predvsem vodstvo občinske vlade, da je krivo za zamudo pri urejanju mladinskega hotela, ker ni bilo pripravljeno finančno podpreti ureditve te zamisli.

V občinskem vodstvu pa se branijo takih občitkov. Ljubo Bertok iz oddelka za finance je pojasnil, da je v občinskem proračunu predvidenih 45,3 milijona tolarjev za razvoj podjetništva v občini. Vendar ne gre za konkreten denar, gotovino, ki naj bi jo delili iz občinskega proračuna, pač pa za vsoto, za katero bo jamčil z občinskimi obveznicami občinski prora-

čun pri eni ali drugi poslovni banki. Kredite bo torej lahko dajala banka, zanje bodo le jamčili z občinskim proračunom in to potem, ko bodo v občinskem podjetniškem razvojnem centru zbrali najrazličnejše ponudbe in programe, s katerimi se bodo za kredite potoževali posamezni podjetniki. Dodatna težava pri podjetniku, ki namerava urediti mladinski hotel, je v tem, da je samo najemnik počitniških domov, kot tak pa ne more nuditi ustreznega jamstva (hipoteke) pri najemanju kredita.

Kakorkoli že, v piranski občini bi se morali verjetno kmalu dogovoriti, na kakšen način bodo podprli zamisel o ureditvi mladinskega hotela. Gre namreč za sestavni del turistične ponudbe, ki jo razvita turistična regija mora imeti, pa čeprav prva v Sloveniji in čeprav bi se zaradi tega morali potruditi malo bolj kot običajno. **B.Š.**

Praznik petnajstdnika VZPI-ANPI v Ogleju Uspeh TPPZ »P. Tomažič«

OGLEJ - »Nismo mislili, da bo praznik tako uspel in nas bodo ljudje tako lepo sprejeli ter jih bodo partizanske pesmi tako navdušile.« Tako so poudarili pevci Tržaškega partizanskega zbora Pinko Tomažič, ko so se skupaj z dirigentom Oskarjem Kjudrom v soboto vrnili iz Ogleja, kjer so nastopili na prazniku ob 40-letnici izhajanja petnajstdnika VZPI-ANPI »Patria Independent«.

Tržaški partizanski zbor je pod vodstvom Oskarja Kjudra odpel kar 18 pesmi. »Prisotni so sprejeli naše pesmi - pa naj je šlo za slovenske partizanske pesmi ali pesmi drugih narodov - z velikim navdušenjem. Največji uspeh smo dosegli s tistimi, ki so govorile o maršalu Titu, o borbi jugoslovanskih narodov proti nacizmu in fašizmu, o boju slovenskega naroda za svobodo,« je poudaril Kjuder.

Pred koncertom je predsednik TPPZ Igor Pavletič v kratkem nagovoru oral delovanje zbora in

priprave na njegovo dvajsetletnico, ki jo bo zbor praznoval 11. in 12. julija z velikim slavljem v Bazovici. Pavletič je omenil tudi dejstvo, da se zboru pridružujejo mladi pevci, ki sami niso preizkusili odprtosti in boja proti okupatorju, vendar menijo, da je treba ohraniti za sedanje in bodoče rodove borbeno pesem, ki je v vojnem času družila narode v boju za svobodo.

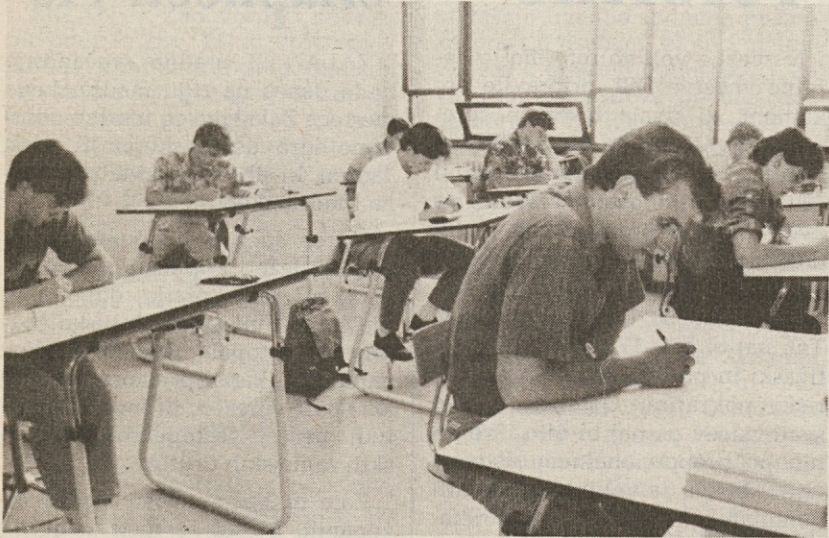
Koncertu, ki je bil v občinskem parku v Ogleju, je sledilo več kot tisoč ljudi, predvsem iz dežele, pa tudi iz drugih krajev Italije in iz Slovenije. Prisoten je bil tudi vseždravni predsednik VZPI-ANPI Arrigo Boldrini, ki je imel na prazniku slavnostni govor.

TPPZ se sedaj pripravlja na nastop v Trstu, nato pa na slavlje ob dvajsetletnici, na katerem se bodo spomnili tudi 100-letnice rojstva maršala Tita. **N.L.**

Včeraj so se z nalogami v slovenščini začeli zrelostni izpiti za 163 slovenskih kandidatov

Matura z »rekordom«

V naslovih ekologija Kocbek, volilna pravica

Letošnji zrelostni izpiti na slovenskih višjih srednjih šolah so se začeli z rekordom: prvi naslov, ki ga je izbralo ministrstvo za šolstvo za uvodno pismeno nalogo v slovenščini, je štel kar 137 besed! Najlažji je bil prvi naslov, tisti o odnosu človeka do narave in odnosu med narodi, saj je bilo v samem naslovu že vse napisano,« ga je po opravljeni nalogi hudomušno komentiral eden od 163 slovenskih kandidatov, ki si skušajo v teh junijskih dneh pridobiti takomenovano uradno šolsko »zrelost«. Prvi naslov je bil, poleg drugega, literarnega, skupen za vse šole; bil je najbolj »odprt«, najbolj aktualen, kandidatom je puščal mnogo možnosti, ni bil omejujoč, kot so omejujoči zgodovinski ali literarni naslovi, dijaki so se ga lahko lotili z različnih pristopov. Nič čudne-

ga, če se je na slovenskih višjih srednjih šolah večina kandidatov odločila prav zanj.

Ministrstvo za šolstvo se je tudi letos odločilo, da predloži kandidatom večinoma aktualne teme. O prvem naslovu smo že zapisali. Odnos med človekom in naravo, med bogatim Severom in revnim Jugom je zadnja leta sploh zelo aktualen, nedavna eko-konferenca v Rio pa je to aktualnost le še potrdila.

V drugem, literarnem naslovu je ministrstvo kot že vrsto let pokukalo v slovensko književno zakladnico. Kandidati so morali osvetliti lik, delo in vizijo Edvarda Kocbeka, pisatelja, ki je šele s slovensko mladjo zasedel mesto v slovenski literaturi, ki mu pripada. Torej, tudi literarni naslov je bil v marsičem aktualen.

Tretji naslov je bil zgodovinski. Na poklicnem zavodu so morali dijaki pisati o družbeni preobrazbi Italije v zadnjih petdesetih letih. Ta naslov je bil, vsaj po mnenju dijakov, še »dosegljiv«. Manj vabljiv je bil zgodovinski naslov na ostalih šolah. Dijaki, ki so izbrali ta naslov, so morali »osvetliti politično sliko«, ki jo je povzročila uvedba volilne pravice »za vse državljanke brez razlike v letu 1913.«

Četrti naslov se je po posameznih šolah razlikoval. Na znanstvenem liceju, trgovskem tehničnem zavodu in oddelku za geometre so imeli kandidati možnost komentiranja citata nobelovega nagradjenca Carla Rubbia. Na klasičnem liceju je bilo na vrsti razbohotenje javnih helenističnih knjižnic. Na učiteljski je bil takomenovani »pedagoški naslov« posvečen mladinski deviaciji. Na poklicnem zavodu je bil v ospredju odnos človeka do dela.

Danes bodo na vrsti druge pismene naloge. Na znanstvenem liceju si bodo belili glave z matematiko, »klasični« bodo prevajali iz latinščine, na trgovski bodo skušali razvozlati knjigovodske uganke, geometre bo žulila topografija, bodoče učiteljice bodo (verjetno zadnjič) postregale iz spomina svoje znanje latinščine, na poklicnem zavodu pa se bodo bodoči tehniki mehanske industrije spoprijeli s tehniko proizvodnje in risanja, bodoči tehniki električne in elektronske industrije pa z elektrotehniko in elektronikom.

Na sliki (foto Magajna) maturanti zavoda Zois med nalogo iz slovenščine.

Slovenski maturanti so lahko izbrali med sledečimi naslovi nalog v slovenščini:

Skupna naslova za vse šole:

1. *Bogate in tehnološko razvite družbe trenutno razpolagajo z velikim življenjskim standardom, ki je brez primerjave v zgodovini človeštva, kljub vsemu pa jih obkrožajo in kot oblegajo revne človeške skupnosti, ki so izredno zaostale in ki z lastno odrinjenostjo na rob družbe plačujejo vedno večji davek vse bolj neenake razdelitve dobrin in ekonomskih rezerv med narodi.*

Po drugi strani pa nenehno naprežanje in skrb za blagostanje s strani razvitih držav in nekontrolirano izkoriščanje narave, ki ga le-te

povzročajo, postavljajo skoraj pod vprašaj samo ekološko ravnovesje. To so danes veliki problemi čoveštva.

Kakšna so, po vašem mnenju, tveganja tega dvojnega neravnovesja, prvega znotraj odnosa človek-narava, drugega v sklopu odnosov med narodi? Kakšne so možne rešitve tako težkih problemov in katere so vrednote, ki si jih moramo priklicati v spomin, da se lahko spoprimemo s temi novimi izzivi?

2. *Pesnik, pisatelj in esejist Edvard Kocbek med strahom in pogumom kot eden najodmevnejših slovenskih ustvarjalcev pred in po drugi svetovni vojni, ki pa se žal zanj tragično konča po zaslugi takratnega komunističnega režima.*

Kandidat naj skuša pojasniti, kje so razlogi za velik Kocbekov angažma in njegovo izolacijo ter predstavi eno od njegovih najpomembnejših proznih del.

Tretji naslov za znanstveni in klasični licej, za trgovski tehnični zavod, oddelek za geometre in učiteljske:

3. *Uvedba volilne pravice za vse državljanke brez razlike v letu 1913, se je globoko zarežala v italijansko družbo in pomnožila možnosti udeleževanja v civilnem življenju.*

Kandidat naj osvetli celotno politično sliko, ki jo je povzročil ta volilni ukrep.

Tretji naslov za poklicni zavod za industrijo in obrt:

3. *Italija je bila leta 1943 država, v kateri se ni, zunaj glavnih urbanističnih centrov, nič spremenilo v primerjavi z Garibaldijevimi in Cavourjevimi časi. Bila je to država, ki je bila skoraj povsem poljedelska, značilna po svojih velikih in še nedotaknjenih naravnih lepotah, po dremajočih provincialnih mestih, po skoraj kronični revščini, predvsem na jugu države, po narodni kulturi, ki je bila še globoko kmečka in dialektalna... Pet inštitirideset let kasneje se je podoba Italije tako spremenila, da je skoraj ne prepoznamo več.*

Tako angleški zgodovinar Paul Ginsborg začenja svojo Zgodovino Italije po vojni do današnjih dni. Družba in politika 1943-1988.

Kandidat naj v glavnih obrisih analizira ta preobrazbeni proces.

Četrti naslov za znanstveni licej, trgovski tehnični zavod in oddelek za geometre:

4. *Kandidat naj komentira naslednjo trditev enega od velikih znanstvenikov, še živčnega nobelovega nagradjenca iz fizike:*

»Mi raziskujemo strukturo materije z največjo možno natančnostjo, v upanju, da bomo odkrili enotnost in enostavnost sveta, ki na prvi pogled preseneča s svojo drugačnostjo in kompleksnostjo. Kolikor bolj se naše raziskovanje pogloblja, toliko bolj presenečajo enostavnost, univerzalnost in lepota zakonov narave.« Carlo Rubbia.

Četrti naslov za klasični licej:

4. *Nastanek velikih helenističnih knjižnic, ki so bile odprte za javnost, je zbudil široko zanimanje za branje ter zelo uspešil svobodni pretok »knjige«, kar je bil razlog za nastanek literarnega svetovljanstva, ki je karakteriziral kulturo rimskega imperija.*

Kandidat naj osvetli argument in se zaustavi ob razvoju odnosov med pisnim in ustnim izročilom ter prav tako ob funkciji knjige v grško-rimskem svetu kot v današnjih razmerah.

Četrti naslov za učiteljske:

4. *Vse bolj pogosti so danes primeri stranpoti med mladimi. Kateri bi bili možni razlogi za tako vznemirjujoč pojav? Pomanjkanje vrednot?*

Ali pa so razlog vtisi, ki so posledica napačnih modelov med odrasčajočimi, ki so nagnjeni k nasilju? Kaj lahko stori šola za mladino, ki je tako dizorientirana?

Četrti naslov za poklicni zavod za industrijo in obrt:

4. *Kandidat naj obravnava in komentira naslednjo izjavo Giorgia Friedmana: »Znova povdarjamo, da lahko delo, če ga opravljamo v določenih pogojih, lahko pozitivno vpliva na človekovo osebnost. Predvsem delo, ki je odraz svobodno hotene izbire, nagnjenja, postane dejavnik psihološkega ravnovesja, oblikovanja osebnosti, trajnega zadovoljstva in sreče.«*

Včeraj dan Spodnje Avstrije in Evrope, danes dan Bolgarije in prostovoljstva

Na sejmu razstavljajo tudi naši obrtniki

Na 44. tržaškem mednarodnem vzorčnem velesejmu je bil včeraj Dan Spodnje Avstrije. Delegacijo iz sosednje države je vodil deželni svetovalec Vincenz Höflinger, ki je izkoristil priložnost tudi za obisk predsednika Tržaške trgovinske zbornice Tombesija in ravnatelja padriškega Centra za raziskave Sancina. Na samem velesejmu je spodnjeavstrijske goste, ki so na njem prisotni predvsem s svojo gostinsko in turistično ponudbo, sprejel predsednik velesejemске ustanove Marchio, ki je izrazil upanje, da se bodo vezi sodelovanja med Trstom in Spodnjo Avstrijo v bodoče še okrepile. V večernih urah pa je v velesejemskem kongresnem centru bila zanimiva okrogla miza na temo »Preokret v Maastrichtu. Od skupnega trga k političnemu združenju«. Na njej so tržaški parlamentarci Agnelli, Camber, Coloni, Bordon in Rossetti podali svoje poglede na bodočnost evropske integracije, kajpak s posebnim ozrom na vlogo, ki naj bi jo naši kraji igrali v tem okviru. Mimo

spremnih prireditev naj omenimo, da je na vzorčnem velesejmu tudi stand obrtnikov, ki ga je omogočil deželni zavod za razvoj obrtništva (ESA), v njem pa razstavljajo člani vseh treh najpomembnejših deželnih obrtniških stanovskih organizacij, in sicer združenj Associazione artigiani in Confederazione na-

zionale dell'artigianato ter Slovenskega deželnega gospodarskega združenja. SDGZ zastopajo trije predstavniki. Eden izmed teh je lesni restavrador Peter Doljak, ki v Nabrežini-Postaji vodi delavnico Bor. Predstavlja se z lepo staro skrinjo ter s krajšo fotografsko serijo, ki dokumentira razne faze

restavratskega postopka na starih kraških skrinjah iz obdobja 1810-1860. Druga dva člana SDGZ pa sta Pavel Foraus, ki vodi gradbeno podjetje EDILHAUS s sedežem v Brixčih ter Ervin Žerjal, ki je skupno z bratom Lajrisom lastnik lesne obrtne delavnice SISLI v Dolini. Obe podjetji sta specializirani na področju restavriranja oziroma utrjevanja lesnih struktur v starih zgradbah, kot so recimo tramovi. Kot je razvidno iz vzorcev in iz fotografij, ki so na ogled, gre za postopek v dveh fazah. V prvi fazi odstranijo načete dele lesa, v drugi fazi pa očiščeno lese- no strukturo obložijo s posebnimi materiali, podobnimi cementu. Ta del razstave je med drugim pritegnil pozornost ministra za zunanjo trgovino Vita Lattanzia (na sliki, foto Križmančič), ki si je stand ogledal, ko je 17. t. m. prišel otvoriti 44. vzorčni velesejem.

Velesejem bo danes odprt z običajnim urnikom za delavnike, se pravi od 17. do 23. ure. Danes bo sta na sporedu Dan Bolgarije in Dan prostovoljstva.

Tudi pri nas številne procesije na praznik sv. Rešnjega Telesa

Tržaški škof Bellomi pozval k dialogu

V nedeljo je bil po cerkvenem koledarju praznik sv. Rešnjega Telesa. Po starem običaju so marsikje priredili procesije. Tako je bilo tudi v Dolini, kjer je naš fotograf posnel gornjo sliko (foto Magajna). Podobni verski obred je bil tudi pri stolnici sv. Justa. Vodil ga je škof Lorenzo Bellomi. Ob koncu procesije je poglavar tržaške Cerkve imel tudi pomembno homilijo, ki se je dotaknila tržaške aktualnosti. Msgr. Bellomi se je navezal na besede, ki jih je izrekel papež, ko je pred 50 dnevi govoril na istem mestu pred tržaško stolnico in dejal, da bi Trst moral postati domovina dialoga. Namigujoč tudi na povolilni politični položaj, je škof poudaril, da bi si morali prizadevati za »za plodno in tvorno solidarnost med osebami in skupinami različnega etničnega, socialnega in kulturnega izvora«. To v prvi vrsti tisti, ki se sklicujejo na krščanske vrednote.

Odbor za zaščito Križa vabi vaščane na javen sestanek

Odbor za zaščito Križa se bo sestel nocoj ob 20.30 v mali dvorani Sirkovega doma na javni seji, na katero so vabljeni vsi, ki se zanimajo za probleme Križa. Na dnevnem redu bo ocena opravljenega dela in predvsem program za prihodnost. Odbor je nastal pred dvema letoma na pobudo skupine domačinov slovenske in italijanske narodnosti različnih političnih in idejnih prepričanj, ki jim je skupna skrb do upravnih in drugih problemov vasi. V svojem dvehletnem življenju se je odbor med drugim ukvarjal z vprašanji prometa, avtobusnih povezav z mestom, pred kratkim pa je zavzel tudi javno stališče o predlogu za ustanovitev kraške občine.

Skupščina delničarjev škedenjskega obrata se je odločila za »izredno upravljanje«

Ledena prha za železarno

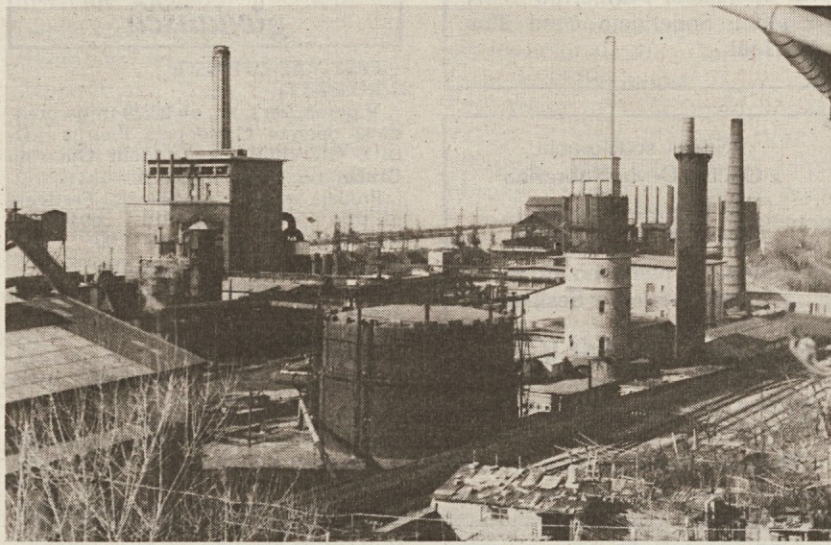
Škedenjski železarni resno grozi stečaj. Skupščina delničarjev škedenjskega podjetja se je včeraj odločila, da zaprosi za izredno upravljanje obrata, kot to predvideva zakon Prodi. Lastniki podjetja so s tem nepričakovano zakorakali na pot tehničnega stečaja, potem ko so še pred nekaj dnevi skupaj z deželnimi oblastmi zagotavljali delavstvu, da bodo z zvišanjem glavnice skušali rešiti zgodovinske škedenjske plavže pred najhujšim.

Skupščina delničarjev se je sestala včeraj dopoldne, da bi razpravljala prav o zvišanju glavnice. Priliv novega kapitala je bil namreč nujno potreben, ker so prenovitvena dela v zadnjih treh letih skoraj postrgala ves družbeni kapital škedenjskega javno-zasebnega objekta. Delničarji so se sestali že pretekli teden, na takratnem sestanku pa so se domlenili »le« o delitvi podjetja na takomenovani »javni« in »zasebni« pol. Po takrat doseženem dogovoru naj bi javni partner Ilva sprejel pod svoje okrilje koksarno, terminal razutih tovorov in električno centralo, ki jo tačas še gradijo. Zasebnemu partnerju Pittiniju pa naj bi pripadla železarna.

Do tega dogovora je prišlo po močnih pritiskih sindikalnih organizacij na deželno upravo. Le-ta je takrat »obljubila« svoj prispevek v višini 20 milijard lir. Po izjavi predsednika deželne komisije za industrijo Donagga je bilo to maksimalno, kar je lahko Dežela storila za ohranitev železarne in za obrambo tisočih mest neposredno zaposlenih v objektu in še kakih 300 uslužbenec podjetij, ki so povezana z delom v železarni.

Po dogovoru o »delitvi« železarne v dva objekta so sindikalni predstavniki iznesli nekaj pomislekov, a so predlog vseeno sprejeli, saj je leta predstavljal - vsaj tedaj - edino možnost za ohranitev delovnih mest. Sredi preteklega tedna je torej vse kazalo, da bo prišlo v začetku tega do zadovoljive rešitve krize škedenjskega obrata.

V soboto je prišlo do prvega vznemirljivega signala, ki je vso zadevo spravljal spet pod vprašaj. V tukajšnjih industrijskih krogih so se začeli širiti glasovi, da si je Pittini premislil in da ne misli več poseči v žep za zvišanje glavnice. Vest je bila neuradna in v mnogočem tudi

(Foto Magajna)

zelo protislovna, saj je bil prav Pittini tisti, ki je predstavnikom tovarniškega sveta škedenjske železarne prvi zagotovil, da se bo na skupščini delničarjev zavzel za zvišanje glavnice.

V včerajšnjih dopoldanskih urah še ni nič kazalo na nepričakovan zakus. Deželna radijska postaja je v svojih upodanih poročilih celo napovedala, da se delničarji pred notarjem dogovarjajo o zvišanju glavnice...

Zgodaj popoldne pa je v delavce, politične sile, deželne upravitelje in sredstva javnega obveščanja kot strela z jasnega udarila vest o ukinjivi dogovora o delitvi podjetja in zahtevi o izrednem upravljanju železarne. Delavstvo se je takoj sestalo na izredni skupščini, v redakcije pa so začeli telefaksi prinašati prve reakcije na ta nepričakovan sklep.

saj predstavlja škedenjski obrat enega najbolj inovativnih polov italijanskega železarstva.

Veliko zaskrbljenost je izrazil tudi tržaški škof Bellomi, ki skupaj s tržaško Cerkvijo poziva odgovorne, naj čimprej dobijo take rešitve, ki bi omogočile delavcem ohranitev delovnih mest.

Tržaški demokristjanski poslanec Coloni je naslovil na predsednika vlade, ministra za državne soudeležbe, ministra za industrijo in na ministra za delo urgentno vprašanje, v katerem sprašuje, kateri elementi so privedli do razbitja dogovora med lastniki in ali je prišlo pri tem do morebitnega nespoštovanja sprejetih obvez. Coloni želi tudi izvedeti, katere ukrepe bo podzvela vlada za obrambo delovnih mest. Poslanec KD je tudi napovedal, da se bo danes zavzel za srečanje med lastniki podjetja, deželo in vlado.

Po mnenju deželnega tajnika CGIL Graziana Pasquala je kriza škedenjske železarne zelo huda, a jo je še mogoče prebroditi. Kako? Preprosto: Pasqual meni, da bi morali premostiti tiste elemente, ki so doslej negativno učinkovali na vso zadevo škedenjske železarne. Pittini je bil doslej vse preveč zaskrbljen, ni »verjel« v uspeh preustroja; družba Ilva je bila vse pretoga in je tako zaustavljala novi projekt; Dežela bi se bila morala trdneje postaviti za rešitev krize; doslej je bila vse preveč negotova in je zamudila prenekatero priložnost. Sedaj je - po mnenju deželnega tajnika CGIL - skrajni čas, da protagonisti poiščejo konkretno rešitev. Pasqual v tej zvezi predlaga »zamrznitev« odločitve skupščine delničarjev in srečanje vseh protagonistorov za skupno mizo.

Medtem ko se v strankah še prepirajo se drevi prvič sestane pokrajinski svet

Teden, ki se je komaj začel, bo nedvomno močno razgibal tržaško upravno-politično življenje. Že drevi se bo prvič sestal novoizvoljeni pokrajinski svet, na katerem bodo uradno potrdili izvoljene svetovalce, v petek pa bo na vrsti prvo zasedanje novega tržaškega občinskega sveta. O novih upravnih zaveznihvstvih za sedaj še ni sledu, saj morajo stranke najprej razčistiti svoje nemajhne notranje probleme. To velja zlasti za Krščansko demokracijo in socialiste, v katerih vrstah potekajo ostri povolilni obračuni, svoje probleme pa imajo tudi krajevni prvaki DSL, predvsem glede na volilni neuspeh Demokratične lige.

Socialisti so se sinoči zbrali na sestanku vodstvenega odbora, na katerem je reformistična struja odločno podprla tajnika Perellija, katerega »glavo« je prav tako odločno zahteval novopečeni vodja struje, ki se sklicuje na De Michelisa, Seghene. Reformistična skupina, v kateri se - poleg samega Perellija - prepoznava načelnik deželnih svetovalcev PSI Dario Tersar, podpredsednik zavoda IACP Franco Zigrino, predsednik ACT Francesco Rotondaro, podpredsednik Ezita Antonio Minniti, Gino Anghelone in bivši socialdemokrat Gianfranco Dipiazza, je za sinočnje zasedanje pripravila dokument, v katerem je razčlenila svoje gledanje na položaj v stranki in na problem novih tržaških krajevnih uprav, predvsem pa potrdila polno zaupanje tajniku.

Dokument izhaja iz volilnih rezultatov in iz potrebe po »takih upravah in opozicijah, ki bodo zagotovile korektno delovanje krajevnih avtonomij«, zato je po

mnenju podpisnikov dokumenta nujno tako v institucijah kot v političnih silah zagotoviti oziroma zaščititi tista načela, brez katerih predstavniška demokracija ne more funkcionirati. V tem smislu je npr. povsem nesprejemljiv predlog LpT, kot tudi taka izbira župana, ki ne bi temeljila na indikatorjih volilcev ali zavezništvev z jasnimi programi, ampak na izdih raznih »sondaž« o »dobrem upravitelju«, ki se jih je domislil krajevni tisk.

Posebno poglavje je namenjeno odnosu z LpT: »Nesprejemljiva je bila in je linija tistih v PSI, ki so predlagali celo federativne pakete z Listo in tako popltili socialistično iniciativo v Trstu na zasledovanje tega ali onega stališča Liste. Povrhu pa jih niso nagradili niti volilci, saj so glede na volitve leta 1988 izgubili celo polovico preferenc.«

Pač pa je za podpisnike dokumenta bistvenega pomena odnos z demokratičnimi in reformističnimi silami, v prvi vrsti z DSL, vendar pod pogojem, da Ochetova stranka razjasni svojo vlogo znotraj levega reformizma in da se v prihodnje vzdrži »tako konfuznih odgovorov, kakršnen je bila Demokratična liga«. Pač pa se podpisnikom na osnovi načel, vrednot in programov za Občino in Pokrajino zdi mogoč sporazum med KD, LpT in laično-demokratičnimi silami, vključno z DSL: »Čeprav se zdi še tako težka, je ta pot vredna tvegavanja, saj bi po njej lahko prišli ne samo do stabilnih uprav, ampak do takih, ki bodo nosilke za mesto koristnih programov.«

MSI: Pahor ne more biti svetovalec!

Samo Pahor ne sme sedeti v tržaškem občinskem svetu, ker se zaradi plačevanja davka na smeti tožari z Občino Trst. To je teza veljakov MSI, ki jo nameravajo zagovarjati v petek na prvem zasedanju novoizvoljenega mestnega sveta. Prizadeti pa je že pripravil protinapad in ga osnoval na tezi, da ne osporava ne plačilu davka ne višini zneska, temveč obliki (jeziku) terjatev. Zato duh in tudi črka zakona nikakor nista kršena; vsekakor se bo o tem vprašanju razprava vnela v petek.

Poletni lutkovni Pristan danes med najmlajšimi v Sosljanu

Tretji mednarodni lutkovni festival z naslovom »Poletni lutkovni Pristan« se bo danes »dotaknil« tudi Tržaškega. Danes popoldne bo namreč v Centru Štrekelj v Sosljanu gostovala lutkovna skupina Uš iz Ljubljane, ki se bo ob 15. uri predstavila z igrivo A. Adamka in J. Čapka z naslovom Kužek in muca. Predstava je namenjena predvsem predšolskim otrokom, kot rečeno pa se uokvirja v letošnji mednarodni festival lutkarske dejavnosti, ki ga prirejajo slovenski KD Rotovž, Lutkovno gledališče Maribor, slovenska UNIMA (svetovna lutkarska organizacija) in ZPM - Dom ustvarjalnosti mladih iz Maribora. Festival se je začel z otvoritveno predstavo v nedeljo, 14. junija, v Lutkovnem gledališču v Mariboru, kjer se bo tudi zaključil prihodnjega 22. avgusta. Dotlej pa se bodo nizi lutkovnih predstav ali posamične priredite zvrstile po Sloveniji (npr. v Pesnici, Slovenj Gradcu, Celju, v Kranju, v Kopru), na Koroškem in seveda pri nas. Današnja pobuda je v sodelovanju z Občino Devin-Nabrežina priredila Zveza slovenskih kulturnih društev, gre pa za pomemben, čeprav na prvi pogled droben prispevek te kulturne organizacije in krajevne občinske uprave k odmevnemu mednarodnemu dogodku, kot je Poletni lutkovni Pristan. Poleg čisto gledališkega dela, v katerega sodijo vse številne lutkovne predstave z gostovanji slovenskih, avstrijskih, hrvaških, madžarskih in celo japonskih skupin, se bodo od 1. do 11. julija v Pristanu blizu Maribora zvrstile še lutkovne delavnice. (dam)

Študentje protestirajo zaradi povišanja univerzitetnih taks

Danes se bo sestal upravni svet tržaške univerze in po vsej verjetnosti odobril sklep, po katerem naj bi vpisnino oziroma univerzitetne davščine z akademskim letom 1992-93 drastično povišali s sedanjih 300 tisoč na približno 700 tisoč lir letno. Ukrep naj bi bil potreben zaradi korenitega klestenja prispevkov, ki jih prejemale univerze iz državnih blagajin.

Predviden ukrep pa medtem močno skrbi v prvi vrsti študente, a tudi druge, zlasti starše, ki praviloma nosijo finančno breme za njihov univerzitetni študij. Protestno sporočilo sta včeraj objavili predstavnici študentov v univerzitetnem upravnem svetu Simonetta Lorigliola in Giulia Milo, ki sta bili izvoljeni na levi listi. Predstavnici izražata ogorčenje, ker ni-

sta dobili zadovoljivih odgovorov na vrsto vprašanj, ki sta jih zastavili posameznim fakultetam glede uporabljanja denarnih sredstev. Zahtevali sta namreč sezname delujočih laboratorijev in knjižnic, odgovor pa sta poslali le dve ali tri fakultete. Vprašali sta nadalje, naj na osnovi proračunov posameznih inštitutov povedo, kako so uporabile lanske prispevke, a odgovora ni bilo. Zaposili sta naposled fakultete, naj vsaj predložijo načrt za uporabo novih prispevkov, a tudi v tem primeru ni bilo odgovora. Glede na to predstavnici študentov poudarjata, da bo univerzitetni upravni svet najbrž odobril povišanje vpisnin, ne da bi sploh vedel, kaj pravzaprav sklepa. S tem pa bi lahko hudo omejil pravico do študija.

Ob občutnem porastu poslovanja Lloyd Adriatico opravil obračun lanskega dela

Tržaška zavarovalnica Lloyd Adriatico je v letošnjem prvem triletju povečala obseg svojih poslov za okrog 20 odstotkov in tako izpolnila predvidevanja, medtem ko je lanski poslovni obračun sklenila z 52 milijardami presežka, kar je za 11,2 odstotka več kot leta 1990. Obseg poslov se je v lanskem letu povečal za 19,6 odstotka in dosegel skupno vsoto 1.237 milijard, delničarji pa bodo prejeli dividende v znesku 360 lir za redne delnice in 390 lir za hranilne.

Bilanci obračun so upravitelji zavarovalnice včeraj predstavili skupščini delničarjev, predsednik Antonio Sodaro pa je kljub zadovoljstvu nad lani opravljenim delom opozoril, da bo zaradi težav, s katerimi se srečuje ves zavarovalni sektor, in zaradi gospodarskega nazadovanja sploh letos zelo težko ponoviti lanski rezultat, še zlasti ob dejstvu, da je le-ta za 4 odstotke presegal poslovni rezultat samega zavarovalnega tržišča.

† Sporočamo žalostno vest, da nas je mirno zapustil naš dragi

Anton Smotlak

Pogreb bo jutri, 24. junija, ob 12.15 iz mrtvašnice glavne bolnišnice v cerkev v Dolino.

Žalujoča hči Adriana z možem Mariom, vnuka Davide in Lorenzo, nečakinja Sonia z družino ter drugi sorodniki.

Dolina, Crema, 23. junija 1992

† Zapustil nas je naš dragi Teodoro Giugovaz

Pogreb bo danes, 23. junija, ob 11.45 iz mrtvašnice glavne bolnišnice v cerkev v Rojanu.

Posebna zahvala zdravniku dr. Štoklju.

Žalostno vest sporočajo žena, sinova, hčerka, snahi, zet, vnuki in drugi sorodniki.

Trst, 23. junija 1992

Žalovanju se pridružujejo družine Ramani (Pogrebno podjetje Zimolo)

22. 6. 1984 22. 6. 1992

Ob osmi obletnici smrti dragega

Vladimira Berginca

se ga z ljubeznijo spominja

žena Lidia

Trst, 23. junija 1992

23. 6. 1989 23. 6. 1992

Minila so tri leta, odkar nas je zapustil naš dragi

Ljubo Grilanc

Z ljubeznijo se ga spominjajo

žena in otroci

Sporočamo, da bo pogreb pokojne

Marije Danev vd. Doušak

jutri, 24. junija, ob 12. uri iz mrtvašnice glavne bolnišnice na pokopališče v Križu.

Ob smrti Angele Furlan vd. Gruđen izreka svojem globoko sožalje

odbor VZPI-ANPI Devin-Nabrežina

»Praznično razpoloženje« za Sv. Ivan in Podlonjer

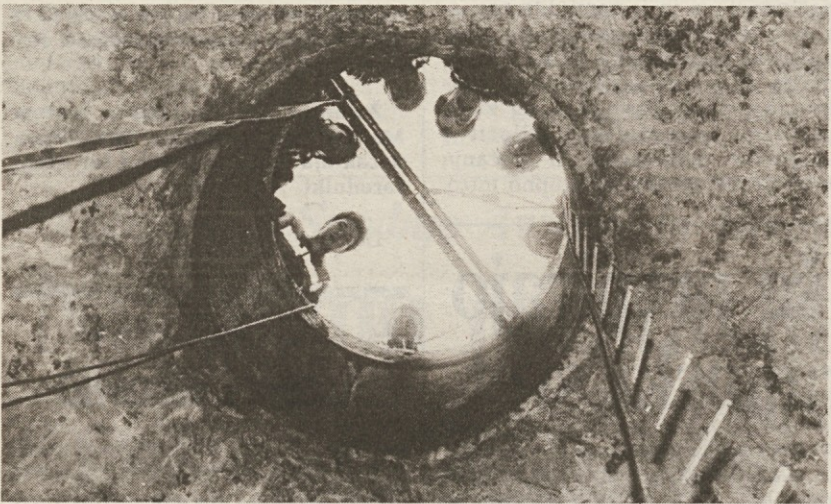
Pri Sv. Ivanu in v Podlonjerju se skoraj vsak dan vrstijo kultur in športne prireditve, katerih organizator je Zdrženje prijateljev Podlonjerja »Unione amici Sottolonga«. V nedeljo je bil tako v Ljudskem domu v Podlonjerju praznik manderjerjev, na katerem so nastopile članice istrske folklorne vokalne skupine Šavrinke, ki so s svojim nastopom močno približale poslušalcem istrsko govornico in pesem.

Sinoči pa je v Ljudskem domu nastopila mestna godba G. Verdi z bogatim izborom starih in novejših skladb, med katerimi so bile tudi tržaške pesmi.

Praznovanje se bo nadaljevalo s prižiganjem kresov na predvečer Sv. Ivana, nato pa z veliko procesijo prihodnjo nedeljo. (N.L.)

Na sliki (foto Magajna) skupina Šavrink z domačini v manderjerjski noši.

Na pobudo društva Grad pri Banih čistijo »štirne«

Kulturno društvo Grad od Banov je preteklo soboto priredilo svojevrstno pobudo z naslovom Rabota v Badalučki.

V sodelovanju z Jamarskim društvom Adriatica in skupino prostovoljcev za civilno zaščito Nord-Est iz Trsta so Banovci očistili skoro 200 let star in opušen vodnjak, ki stoji sredi jase nedaleč od vasi. Jamarji so iz 6 m globoke »štirne«, izvlekli najrazličnejše opadke in smeti. Tržaška občina je poskrbela za njihov odvoz in ureditev okolice.

Rabota se bo nadaljevala še to soboto, ko bodo izvlekli še preostalo kamenje in na vodnjak, postavili železen in ročno izdelan pokrov.

Na sliki (foto Halupca) pogled iz »štirne«.

SKLAD
MITJA ČUK

in SLOVENSKE SKAVTI

vabijo
danes, 23. t. m.,

1. KREŠOVANJU

na openskem Pikclu, ob dobri kapljici. Sodelujejo člani TFS Stu ledi.

ZSKD v sodelovanju
z Občino Devin-Nabrežina

Ob III. mednarodnem
lutkovnem festivalu 1992

danes, 23. junija, ob 15. uri
v Centru Štrekelj v Sesljanu

KUŽEK IN MUCEK

lutkovna predstava v izvedbi skupine
UŠ iz Ljubljane.

OTROCI NE ZAMUDITE PRILOŽNOSTI!

Nocoj v Bazovici večer z diapozitivi o novoodkriti jami

Člani jamarske skupine Karlo Debeljak iz Trsta bodo nocoj gostje kulturnega društva Lipa iz Bazovice. Z besedo in diapozitivi bodo predstavili Bazovcem in vsem ljubiteljem kraškega podzemlja na novo odkrito jamo v bližini vasi. Jama je dolga več kilometrov in se spušča v globino do 250 m. Diapozitive so že pokazali v mestu, vendar je to enkratna priložnost za vaščane, da si ogledajo, kaj se skriva pod njihovimi nogami. Srečanje bo nocoj v bazovskem domu in se bo pričelo ob 20.30.

čestitke

Družina Starec v Barkovljah se širi. Hilariju se je pridružil ERIK. Manueli in Valterju čestitamo, vsem pa želimo vso srečo nonoti, teta in stric ter bratranca Samo in Rado.

Pred 30 leti sta se vzela ESTER in PAOLO. Vse najboljše in srečo ter še mnogo potovanj jima želijo otroci Makri, Monika in Tomaž.

včeraj - danes

Danes, TOREK, 23. junija 1992

PINO

Sonce vzide ob 5.16 in zatone ob 20.58
- Dolžina dneva 15.42 - Luna vzide ob 0.47 in zatone ob 13.28.

Jutri, SREDA, 24. junija 1992

JANEZ

PLIMOVANJE DANES: ob 2.27 najvišja - 4 cm, ob 8.24 najnižja - 21 cm, ob 16.24 najvišja 32 cm.

VREME VČERAJ: temperatura zraka 23,2 stopinje, zračni tlak 1016,5 mb pada, brezvetrje, vlaga 60-odstotna, nebo oblačno, morje rahlo razgibano, temperatura morja 21,5 stopinje.

ROJSTVA IN SMRTI

RODILI SO SE: Tommaso Casales, Andrea Covacich, Emilio Paolo Emma, Giulia Dusatti, Marco Manin, Francesca Ferrante, Francesca Strano.

UMRLI SO: 27-letni Fabio Calzi, 66-letni Giorgio Naibo, 41-letni Erio Matteo, 94-letni Armando Richi, 74-letni Ugo Riggio, 84-letna Benedetta Kravos, 90-letni Antonio Smotlak, 78-letni Teodoro Giugovaz, 85-letni Luigi Spacal, 45-letni Dario Palcic, 71-letni Ernesto Pandolfini, 83-letni Tullio Brun, 91-letna Giuseppina Eisenzarf, 86-letni Armando Righi.

SLUŽBA LEKARN

Od ponedeljka, 22., do nedelje, 28. junija 1992

Normalen urnik lekarn:
od 8.30 do 13.00 in od 16.00 do 19.30

Lekarne odprte od 13.00 do 16.00

Korzo Italia 14, Ul. Zorutti 19, Ul. Flavija 89 (Zavljje).

ZGONIK (tel. 229373) - samo po telefonu za najnужnejše primere.

Lekarne odprte od 19.30 do 20.30

Korzo Italia 14, Ul. Zorutti 19, Ul. Giulia 1, Ul. Flavija 89 (Zavljje).

ZGONIK (tel. 229373) - samo po telefonu za najnужnejše primere.

NOČNA SLUŽBA

Lekarna odprta od 20.30 do 8.30.

Ul. Giulia 1 (tel. 635368).

ZA DOSTAVLJANJE ZDRAVIL NA DOM TEL. 350505 - TELEVITA

URAD ZA INFORMACIJE KZE

Urad za informacije KZE deluje od ponedeljka do petka od 8. do 13. ure - tel. 573012.

ZDRAVSTVENA DEŽURNA SLUŽBA

Nočna služba od 20. do 8. ure tel. 7761, predpraznična od 14. do 20. ure in praznična od 8. do 20. ure.

SKD Primorec
in vaše organizacije
iz Trebč

prirejajo

VAŠKI PRAZNIK

še danes, 23. junija

Ples z ansambлом Happy Day.

gledališča

FESTIVAL OPERETE

ROSSETTI

V petek, 26. t. m., ob 20.30 tretja predstava operete Giuseppeja Pietrija AD-DIO, GIOVINEZZA. Dirigent Guerrino Gruber, režija Mario Licalsi.

Prodaja vstopnic pri blagajni Festivala na trgu Enitá (tel. 367816 - 369485) od 9.00 do 12.00 in od 16.00 do 19.00.

Avditorij Muzeja Revoltella

Nocoj ob 20.30 bo v okviru Festivala operete koncert osem ženskih solistik. Izvajale bodo skladbe skladatelja Stolza. Vstopnice so na prodaj pri blagajni Festivala na Trgu Enitá ali direktno v Avditoriju v Ul. Diaz 27 pred koncertom.

Jutri, 24. t. m., ob 18. uri bodo v Avditoriju Muzeja Revoltella predvajali nekaj uvod k Stolzovi opereti PARATA DI PRIMAVERA, ki bo na sporedu v soboto, 27. t. m., ob 20.30 v gledališču Rossetti. Na sporedu bo barvni film iz leta 1940 Ernsta Marischka, v katerem nastopa Magda in Romy Schneider. Vstop prost.

razna obvestila

ZSKD, Društvo zamejskih likovnikov in Zdrženje Lupusinfabula prirejajo XXII. likovno kolonijo mladih v Sesljanu od 24. do 29. avgusta letos. Informacije in prijave ZSKD, Ul. sv. Frančiška 20, tel. (040) 635626 (vsak dan razen ob sobotah).

Slovensko prosvetno društvo Union, prijatelj Podlonjerja in Pro Loco Sv. Ivana prirejajo 12. ŠAGRO MANDRIJERJEV v znamenju odkrivanja lastnih in drugih tradicij. Danes bodo svetoivanski kresovi, sledil bo ples s skupino Tristinissima. Vabimo, da prižgete kresove in tako ohranite to starodavno tradicijo.

Odbor za zaščito Križa se bo sestal na javni seji danes, 23. t. m., ob 20.30 v Domu Alberta Sirka v Križu. Na dnevnem redu ima pregled opravljenega dela in program za bodočnost.

Glasbena matica sklicuje redni občni zbor v ponedeljek, 29. t. m., ob 19.30 v prvem in ob 20. uri v drugem sklicanju na sedežu Glasbene matice v Ul. R. Manna 29. Dnevni red: otvoritev in izvolitev delovnega predsedstva, poročila, razprava, razrešitev starega in volitve novega odbora, razno.

V kolonijo v Comegliansu bodo otroci odpotovali 13. julija. Navodila za odhod dobite na sedežu Slovenske Vincencijeve konference v Trstu, Ul. S. Nicolo 31, 2. nadst., od srede, 24. do petka, 26. t. m., od 17. do 19. ure osebno ali po telefonu na št. 638762; v večernih urah pa na št. 43194.

Slovensko kulturno društvo Grad od Banov prireja svetoivanski praznik, ki bo danes, 23. t. m., v Dulenjem brjaču pri Banih. Nastopajo MePZ Primorec Tabor, otroci od Banov, Mara, Neva in Cesare. Pričakujemo vas ob 21. uri.

Za 12. mladinski raziskovalni tabor »Bardo 92« se dijaki in univerzitetni študentje lahko prijavijo pri: NŠK v Trstu, Ul. sv. Frančiška 20/1, Odseku za zgodovino v Trstu, Ul. Petronio 4 in Slovenski ljudski knjižnici D. Feigla v Gorici, Ul. Croce 3.

ŠD Vesna prireja VAŠKO ŠAGRO 27., 28. in 29. junija v kriškem Ljudskem domu.

ŠD Gaja organizira od 27. junija do 5. julija na športnem objektu na Padričah »Šport in zabavo«.

Župnijska skupnost ob Sv. Ivana obvešča, da bo danes, na vigilijo praznika sv. Ivana, kot je že običaj, slovenska maša ob 20. uri v stari cerkvi pri Sv. Ivanu. S Trga Gioberti bo ob 19.40 odpeljal avtobus št. 12 do cerkvice.

prispevki

V spomin na drago Štefko Besednjak vd. Križman daruje družina Kodrič 50.000 lir za Dijaško matico.

V spomin na drago Ivanko Kodrič daruje družina Kodrič 50.000 lir za Sklad Mitja Čuk.

V počastitev spomina mame prof. Dušana Križmana daruje Silvana Valoppi 50.000 lir za Dijaški dom Srečko Kosovel.

V spomin na Mileno Lavrenčič darujeta Mirella in Peter Merku 100.000 lir za Dobrodelno društvo za bosanske begunce.

menjalnica

22. 6. 1992

TUJE VALUTE	FIXING MILAN	BANKOVCI TRST	TUJE VALUTE	FIXING MILAN	BANKOVCI TRST
Ameriški dolar	1187,35	1170,00	Švicarski frank	836,90	830,00
Nemška marka	755,92	748,00	Avstrijski šiling	107,36	106,00
Francoski frank	224,51	221,00	Norveška krona	193,27	191,00
Holandski florint	671,09	662,00	Švedska krona	209,34	206,00
Belgijski frank	36,741	35,50	Portugalski eskudo	9,104	8,00
Funt sterling	2208,35	2190,00	Španska peseta	12,027	11,30
Irski šterling	2021,50	1990,00	Avstralski dolar	890,45	850,00
Danska krona	196,35	192,00	Jugoslov. dinar	—	—
Grška drahma	6,217	5,50	ECU	1551,05	—
Kanadski dolar	992,35	950,00	Slovenski tolar	—	14,25
Japonski jen	9,335	9,10	Hrvaški dinar	—	4,50

BCIKB

BANCA DI CREDITO DI TRIESTE
TRŽAŠKA KREDITNA BANKA

Tel.: Sedež 040/67001
Agencija Domjo 831-131
Agencija Rojan 411-611
Filiala Cedad 0432/730-314

Pogodba med Občino in podjetjem Chemio

Opravljali bodo sistematično kontrolo nad napravo za prečiščevanje odplak

Po napovedi goriške občinske uprave bo v prihodnjih mesecih mogoče s primernimi ukrepi na napravi za čiščenje odplak, znatno izboljšati kakovost vode v Soči. Včeraj so namreč na županstvu podpisali pogodbo o sodelovanju med Občino, ki je lastnik in upravitelj naprave za čiščenje odplak in podjetjem Chemio iz Pradama. Gre za podjetje, ki opravlja kemične in biološke analize in ki je posebej vpeljano na področju varstva okolja.

Pogodba, o kateri sta na včerajšnjem srečanju z novinarji na občini spregovorila odbornika Baresi in Cappella, predvideva, da bo družba Chemio opravljala monitoring na območju prečiščevalne naprave. Sistematično bo analizirala odplake pred vstopom v prečiščevalni postopek in naknadno, ob spustu prečiščenih odplak v Sočo.

Kontrolo bodo opravljali vsak teden, vsaka dva tedna, mesečno, vsaka dva meseca in še vsakih šest mesecev in seveda letno.

Tako zbrani podatki bodo služili dvema ciljema: prvič, stalno bo mogoče ugotovljati, če naprava v

redu deluje in predvsem če kakovost prečiščenih odplak odgovarja zakonskim določilom, drugič prav na podlagi stalnih analiz bo mogoče poskrbeti za boljše (optimalno) delovanje prečiščevalne postaje, kamor naj bi v prihodnjih letih predvidoma speljali tudi odplake iz Nove Gorice in tako "relativno" očistili Koren.

V tem smislu gredo prizadevanja goriške občinske uprave, je na srečanju z novinarji pojasnil inž. Cappella.

Na vprašanje, če pogodba med Občino in Chemio odvzema ali nadomešča pristojnosti KZE, je predsednik družbe dejal, da gre za operativno sodelovanje, ki v ničemer ne načinja pristojnosti javne zdravstvene službe.

Naj omenimo še, da so na območju prečiščevalne naprave že namestili osnovni laboratorij.

Medtem ko podpis pogodbe med Občino in podjetjem Chemio lahko tolmačimo kot korak naprej k drugemu, bolj odgovornemu pristopu do okolja in varstva voda, pa se v sosednji občini, v Sovodnjah, vprašujejo, kateri

bodo naslednji ukrepi in predvsem, če ne bi kazalo pogodbe podpisati tudi z njihovo občino. Zaradi zelo preprostega dejstva: po neki težko razumljivi logiki so prečiščevalno postajo zgradili prav na občinski meji in deloma celo na teritoriju sovodenske občine, prečiščene odplake pa se iztekajo v Sočo na območju sovodenskega teritorija.

Interpelacija

Občinski svetovalec Luciano Pini je županu Tuzziju predložil pisno vprašanje v zvezi z vestmi o ugodnem izidu spora s finančno upravo in po katerem naj bi Občina dobila povrnjenih 4,5 milijarde lir plačane davka ob izgradnji avtoporta.

Pini posebej sprašuje, če novica o povrnitvi davka drži, če odgovarja resnici, da Občina že razpolaga z omenjeno vsoto, če obstajajo pritiski s strani podjetij, ki poslujejo na območju blagovnega terminala, da bi denar porabili za izboljšanje določenih naprav, če ne smatra za primerno, da o celotni zadevi razpravlja goriški občinski svet.

Odvijale se bodo v drugi polovici tedna V Sovodnjah vrsta prireditev ob 11. občinskem prazniku

V Sovodnjah se bo v drugi polovici tedna vrstilo več kulturnih in športnih prireditev ob občinskem prazniku. Tako bodo jutri, v sredo, 24. t.m. ob 18.30 v Kulturnem domu odprli fotografsko razstavo pod naslovom "Sovodenska občina včeraj in danes". Pripravili so jo člani kluba Skupina 75. Ob 20. uri bo v občinski telovadnici slavnostna seja, istega dne pa bodo odprli tudi razstavo in pukušno domačih vin.

Športne prireditve bodo v četrtek in soboto, ko pripravljajo tudi mednarodni turnir v balinanju, v nedeljo zvečer pa bo nastopila folklorna skupina Stu ledi.

V četrtek bosta nogometni tekmi med moštvoma Trsta in Gorice. Ob 18. uri bodo igrali najmlajši, ob 19. uri pa člani. Ob 20.30 bodo na sporedu srečanja v odbojki. Mladim je namenjen petkov program, ko bo v Sovodnjah nastopil ansambel Big Ben. Na mednarodnem balinarskem turnirju, v soboto, bo nastopilo dvanajst ekip.

Vse dni bo seveda dovolj priloznosti za ples, razvedrilo in pukušnjo domačih jedi in pijače.

Organizacijo prireditev ob občinskem prazniku v Sovodnjah, ki ga v tej občini slavijo ob obletnici obnovitve upravne avtonomije, sta prevzeli KD in SD Sovodnje.

razstave

Razstava grafik Silvana in Nadje Bevcar bo zaradi velikega zanimanja občinstva ostala na ogled v galeriji Katoliške knjižarne na Travniku še do konca meseca junija.

Na gradu je do 27. junija odprta razstava slik in grafik Carla Michelstaedterja. V sinagogi pa je odprta fotografska in dokumentarna razstava o Gorici na prelomu stoletja.

prispevki

Ob 4. obletnici smrti Pine Marušič daruje mož Danilo z družinama 30 tisoč lir za vzdrževanje spomenika padlim v NOB v Standrežu.

Vida Cotič iz Ronk, daruje za sekcijo prostovoljnih krvodajalcev 100 tisoč lir, za vzdrževanje partizanskega spomenika na Vrhu 100 tisoč lir in za kulturni in športni center Danica na Vrhu 100 tisoč lir.

V spomin na starše z Vrha daruje Ladka Devetak iz Ronk 50 tisoč lir za kulturni in športni center Danica na Vrhu.

V spomin na drago mamo Štefko Besednjak Križman daruje sin Dušan z družino 200 tisoč lir za KSD Danica na Vrhu.

Mature: slovenski dijaki najraje izbrali prvi naslov

Za skoraj 60 maturantov slovenskih višjih srednjih šol v Gorici se je, tako kot za vrstnike po vsej državi, včeraj začela zadnja šolska preizkušnja - zrelostni izpit. Po že celo večnost časni shemi so včeraj pisali nalogo iz slovenščine, danes bo na vrsti drugi pisni predmet, ki odvisi od usmeritve šole, nato pa še kolokvij o dveh med štirimi možnimi predmeti.

Velika večina dijakov se je včeraj odločila za naslov iz splošne kulture. Tokrat so ministrski funkcionarji naložili maturantom ne-lahko breme, da v šestih urah nakažejo rešitve za najboljši pereče dileme človeštva v odnosu do narave in v odnosih razviti-nerazviti. Marsikdo se je včeraj spraševal, ali bodo najboljše naloge poslali državnim poglavarjem, ki se glede navedenih vprašanj niso mogli zediniti na nedavni konferenci v Riu. Slovenski dijaki so se vsekakor skoraj plebiscitarno odločili za ta naslov, ki je bil kljub dolgi in zapleteni formulaciji (da ne govorimo o nerodnem prevodu tega in drugih naslovov v slovenščino) še najbolj oprijemljiv. Le redki dijaki so izbrali zgodovinsko temo o uvedbi univerzalne volilne pravice ali četrti naslov, ki je bil različen za posamezne študijske smeri. Med našim sicer nepopolnim poizvedovanjem pa nismo zasledili niti enega dijaka, ki bi bil izbral literarni naslov: na slovenskih šolah je tokrat bil pod drobnogledom Edvard Kocbek, vsekakor za namiva literarna in politična oseb-

nost. Prav slednji vidik in določeni ideološki namigi v sestavi naslova so dajali slutiti, da utegne biti ta tema "politično" spolzka in so se ji najbrž tudi zaradi tega dijaki raje prebrisano izognili.

Na sliki (foto Marinčič) maturantje na zavodu Ivan Cankar

Na nižji srednji šoli Ivan Trinko večina dijakov izdelala brez težav

Potem ko smo v prejšnjih dneh objavili zaključne izide na slovenskih višjih srednjih šolah, prihajajo sedaj na vrsto dijaki nižje srednje šole Ivan Trinko. Tokrat objavljamo seznam dijakov prvega in drugega razreda, ki so izdelali v tem šolskem letu, medtem ko se za dijake tretjega razreda šolsko leto še ni zaključilo: včeraj so pisali zadnjo od štirih pisnih nalog na mali maturi, danes pa se zanje začena ustni del izpitov.

NIŽJA SREDNJA ŠOLA IVAN TRINKO V GORICI: 1.A razred - izdelali so: Kristina Di Dio, Martina Hlede, Jasmin Kocjančič, Marjana Perse, Savina Radikon, Katja Stekar, Barbara Ursic, Erik Blasig, Marko Černic, Saša Klanjšček, Kristijan Koršič, Loris Mania, Thomas Pintar, Matija Pipan, Bogdan Podversic, Andrej Rosano; 2. dijaka nista izdelala.

1.B razred - izdelali so: Danja Bagon, Lara Braione, Elisabetta Ipavec, Katja Ožbot, Boris Budal, Matija Faganel, Manuel Figheli, Marko Florenin, Matej Leopoli,

Sandro Levan, Mitja Morgut, Boris Princi, Alessandro Spadari, Enver Suljkanovič; 5 dijakov ni izdelalo.

1.C razred - izdelali so: Vanja Batistič, Irena Bednarich, Lorena Blasig, Karin Hoban, Sandra Lombardi, Vanja Paulin, Sarah Scherti, David Ažbe, Mauro Berlot, Luca Boškin, Egon Covi, Manuel Devetak, Patrick Donati, Aljoša Dorni, Kristian Hlede, Ivan Komjanc, Mitja Miklus, Vanja Sossou.

2.A razred - izdelali so: Martina Braini, Valentina Furlan, Tanja Humar, Janja Koršič, Elena Kovic, Barbara Menis, Giuliana Pavo, Karin Tommasi, Elia Bastiani, Diego Fajt, Daniele Marusic, Marco Mazgon, Damjan Miklus, Erik Pe-teani; 3 dijaki niso izdelali.

2.B razred - izdelali so: Tanja Figelj, Marijana Marini, Michela Korecic, Sara Renna, Monica Romanut, Denise Tomazic, Alessandro Braione, Enea Černic, Matjaž Černic, Cristian Devetak, Fabijan Gruden, David Klaniscek, Robert Lutman, David Mucci, Martin Pintar, Aleš Plesničar.

2.C razred - izdelali so: Katja Culot, Susan De Rocco, Gaja Granar, Ingrid Komjanc, Anita Zotti, Katjuša Zotti, Dejan Černic, Pietro Gus, Daniel Lutman, Daniel Miklus, David Musig, Roman Perdec, Jurij Plesničar, Sergio Tomsic, Aleš Vodopivec; 1 dijak ni izdelal.

3. razredi (sekcije A, B, C in D): vseh 68 dijakov je bilo pripuščenih k izpitu.

DOBERDOB: 1. razred - izdelali so: Barbara Cingerli, Alessandro Del Bene, Beniamino Cingerli, David Devetak, Dimitri Ferletic, Matej Ferletič, Luca Frandolic, Boris Jelen, Robi Moro, Fabio Vizintin; 2 dijaka nista izdelala. 2. razred - izdelali so: Loretta Ambrosig, Nataša Ferletič, Marianna Kopic, Veronika Laurencic, Elena Visintin, Tanja Visintin, Alex Busan, Matjaž Černic, Davide Gergolet, Cristian Gorjan, Marco Jarc, Dario Lorenzut, Boris Pizzolitto; 1 dijakinja ni izdelala. 3. razred: vseh 12 dijakov je bilo pripuščenih k izpitu.

Porno kasete in navajanje k prostituciji Pet oseb v priporu - preiskava se nadaljuje

Pet oseb je v priporu v zvezi s preiskavo, ki jo vodi sodstvo o zlorabi mladoletnic in navajanju k prostituciji na Trziškem. O dogodku smo na kratko poročali že v soboto. Zadeva pa je medtem zadobila nekoliko bolj konkreten obris, predvsem pa je na Trziškem povzročila val zgražanja, pa tudi občutke, ki jih največkrat skušamo uokviriti z vprašanjem, kako se je moglo sploh kaj takega zgoditi?

Poleg 66-letnega upravitelja znane kavarnе Municipio v Trziču, Ottoneja Pellizzonija, so v priporu še 42-letni uslužbenec državnega podjetja ENEL Giovanni Vidal, 29-letni publicist Gianluca Versace, 52-letni Angelo Verdone, 37-letna Annamaria Bozzi, nekdanja aktivna športnica (članica državne košarkarske reprezentance). Preiskava se je začela, kot se zdi, v Škocjanu ob Soči in Štarančanu, vendar pa naj bi skupina bila dejavna tudi v Trziču. V sodelovanju s sodstvom preiskavo vodijo karabinjerji v Štarančanu in Škocjanu. Zaplenili so tudi kakih tristo videokaset, ki naj bi, poleg izjav nekaterih mladoletnih

oseb, še najbolj obremenjevale osumljence.

Kasete naj bi snemali takorekoč v živo. O vsebini kaset seveda krožijo najrazličnejše vesti.

Preiskovalci skušajo zdaj odkriti še morebitne druge osebe, vpletene v izkoriščanje mladoletnih oseb. Predvsem pa si prizadevajo odkriti stanovanja, oziroma kraje, kjer se je vse to dogajalo in kjer so nastajale videokasete.

Te dni krožijo v Trziču in okoliških krajih različne vesti, da naj bi bile v zadevo vpletene še druge osebe, menda celo znana osebnost iz političnega življenja. Zadevo gre seveda jemati s potrebno previdnostjo, saj se na tem svetu, in ne samo v Italiji, dogajajo take in še hujše stvari.

Prav zato utegne preiskava, ki kot kaže še ni zaključena, prinesiti še kakšno presenečenje. Morda se bodo znašli v priporu še drugi "ugledni" občani pa morda tudi politik o katerem se šušlja.

Osumljenci so menda v svoj krog uspeli zajeti kakih deset mladoletnic, med trinajstimi in šestnajstimi letom, ki so menda za svoje usluge prejemale tudi de-

narno nagrado, kot je slišati od 80 do 150 tisoč lir za zmenek.

Vprašanje zase je, kako so zvodniki, ki tvegajo, če jih bodo spoznali za krive, zaporno kazen od dveh do šestih let zapore, ki se lahko podvoji, če so bile zlorabljene mladoletne osebe in tudi globo, uspeli novačiti tolikšen krog mladih. Slišati pa je tudi, poleg zgražanja, vprašanje o vlogi staršev in družin. Saj navsezadnje ne gre za en sam osamljen primer!

Teško ponesrečen voznik BMW-ja

V noči na soboto se je v Vitovljah pri Šempasu težko ponesrečil 29-letni Alberto Barletta iz Gorice, Ul. Cappellaris 32. Barletta, ki je voznik italijanske vojske zaposlen v Vidmu, se je okrog poldruge ure ponoči peljal z najetim BMW-jem 320. Na ostrem ovinku je prišlo do nesreče po kateri se je avto raztreščil ob škarpno. Teško ranjenega voznika so najprej prepeljali v goriško nato pa v videmsko bolnišnico, kjer so ga s strogo pridržano prognozo zaradi poškodb na glavi sprejeli v oddelek za intenzivno nego.

razna obvestila

Doberdobska občinska uprava sporoča, da bodo ob sredah popoldne demografski uradi zaprti.

Knjižnica Damir Feigel obvešča, da je od 22. t.m. odprta vsak dan, razen sobote, od 8. do 13. ure.

kino

Gorica

VITTORIA Danes zaprto. Jutri 21.30 »Analisi finale«.

CORSO 18.00-22.00 »Piccola peste torna a far danni«.

VERDI Danes zaprto. Jutri 20.45 Baletna prireditev.

Nova Gorica

SOČA 18.30 »Bugsy« 20.30 »Kurba«.

SVOBODA Šempeter 20.30 »Zadnji skavt«.

DEŽURNA LEKARNA V GORICI D'Udine - Trg sv. Frančiška 4 - tel. 530124.

DEŽURNA LEKARNA V TRZIČU Centrale, Trg Republike 26 - tel. 410341.

DEŽURNA LEKARNA V DOBERDOBU Lekarna pri Jezeru - Vrtna ulica (via Giardino 2) - tel. 78300.

pogrebi

Danes, 12.45 Maria Bresciani por. Maraga iz bolnišnice Janeza od Boga v Faro, 13.15 Romilda Perizzolo por. Cecchetti iz splošne bolnišnice v Zagraju, 13.15 Franca Braidotti por. Biason iz splošne bolnišnice v Moš.

MLADINSKI ODSEK KD SOVODNJE vabi v petek, 26. junija, na

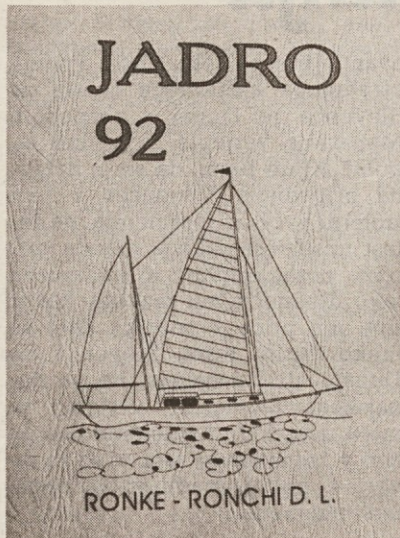
Šagro
v Sovodnjah
kjer bo nastopil ansambel BIG BEN

V Ronkah izšla peta številka zbornika Jadro Revija povezuje Slovence v Laškem in odpira dialog z večinskim narodom

Prejšnjo nedeljo so v Romjanu na slovesnosti, ob podelitvi nagrade iz Sklada Dušana Černeta društvu Jadro, predstavili tudi novo številko istoimenskega zbornika, ki ga je, tokrat petič, izdalo društvo Slovencev v Laškem. Glasilo je predstavil Jurij Paljk, ki je skupaj s predsednikom društva Karlom Mučičem zbral in uredil dokaj zajetno in tudi v oblikovnem pogledu (za grafični del je skrbel Oskar Beccia) dodelano publikacijo.

»Namen društva Jadro iz Laškega je tudi v tem, da čim boljše in čim lepše predstavlja slovensko narodnostno skupnost italijanski in obratno. Predvsem gre za sožitje med narodom, ki že stoletja živi z ramo ob rami, a se žal prevečkrat ne poznata in cenita dovolj dobro. Istočasno pa je Jadro tudi društvo in glasilo, ki naj bi čim bolj povezovalo naše prebivalce v Laškem, saj nima nobene političnega predznaka, ker skuša povezovati v svoj krog čim več naših ljudi.« Tako sta urednika zapisala v uvodu nove številke in s tem v bistvu tudi že opredelila njeno pestro vsebino. Revija na-

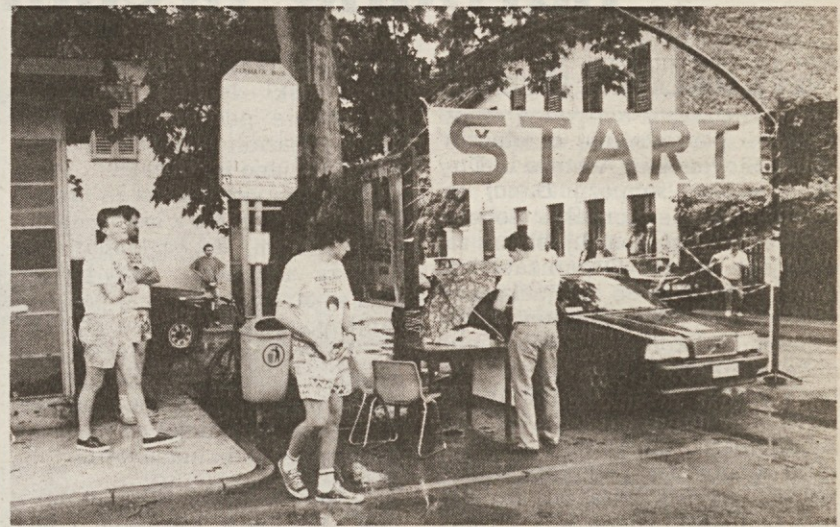

mreč obravnava narodnostne, zgodovinske, zemljepisne in druge značilnosti življenja v Laškem, tj. področja, ki je malo prisotno v šolskih knjigah in drugih publikacijah. Povezovalno vlogo med pripadniki različnih narodov so poudarili z objavo tudi raznih prispevkov v italijanščini ter kratkim italijanskim povzetkom preostale vsebine in z objavo furlanske poezije Enosa Gerina.

Leposlovje je v tej številki prisotno tudi s poezijami Liljane Vižintin in kratko pripovedjo Anuške Nardin. Bogata je znanstvenonaravoslovna tematika s prispevki o vlažnih conah med Timavo in Sočo (G. Benedetič), pionirskem obdobju letenja na Primorskem, morskih povezavah v severnem Jadranu in Laškem (oba K. Mučič). Nadalje prinaša Jadro še zanimiv prispevek Janeza Toplikarja o večkulturni vzgoji, prispevke o zgodovini industrije na Trzškem (F. Falkenberg), o družinskih problemih (B. Černic), razmišljanje o slovenski maši v Ronkah (A. Kodelja), o javni rabi slovenščine (R. Frandolič), oceno razstave domačih likovnih umetnikov (J. Paljk). Pestro in bogato vsebino dopolnjujejo še poročila o drugih društvenih dejavnostih (božični koncert, nabirka za begunce v Sloveniji), rubrika zanimivosti "Mogoče ne veš da..." ter za krajan zanimiv seznam jubilejev in sožalij v lanskem letu.

Na sliki: platnica zbornika Jadro za leto 1992

Uspešna pobuda KD Oton Župančič Vse posadke ARGOŠ 92 so pripeljale v Martuljek

Zabavno, prijetno, srečno. Vseh sedemdeset udeležencev avtomobilske vožnje ARGOŠ 92, v priredbi KD Oton Župančič, med Štandrežem in Martuljkom je brez težav prevozilo progo in uspešno opravilo naloge ter se zvečer zbralo na prijetni družabnosti v hotelu Špik. Dvajset posadk (foto Marinčič — start v Štandrežu) je moralo med potjo opraviti kar nekaj zahtevnih nalog, na Dobrovem pokušno vina, v Tolminu tekmovalje v kvazišportni dirki s "kariolo" itd. Zaključek je bil z velikim žurom v hotelu Špik in pižama partyjem.

Ker je šlo za nagradni rally, pogledjmo kdo bo užival teden dni počitnic na Rodosu oziroma v Čateških toplicah oziroma vikend v hotelu Špik.

Na Rodos bodo šli Zdenka, Oton in Danijel Konjedic, v Čateške toplice Bernarda, Ubald, Nejc in Urška Konjedic, z vikendom v hotelu Špik pa se bodo morali zadovoljiti Igor Komel, Damijan Klanjšček, Jože Cej in Bogdan Suligoj. Med udeleženci so izzrebrali še posebno nagrado.

Petdnevni avtobusni izlet v Rim

Upokojenci so si v začetku junija ogledali zanimivosti večnega mesta

Društvo gorških upokojencev je v začetku junija pripravilo petdnevni avtobusni izlet v Rim. Poleg večnega mesta so si izletniki spetoma ob zanesljivi vožnji šoferja Luke in razlagi vodiča Mitje, ogledali še nekaj znanih krajev. Tako so se prvi dan, med potjo proti Rimu, ustavili v toskanski Sieni, kjer so si ogledali znani trg Piazza del Campo, znan po konjskih tekmah, mestno hišo in še kaj, nazaj grede pa so se ustavili v Gubiu in Assisiju.

Drugi dan izleta je bil namenjen avtobusnemu ogledu Rima, oziroma znamenitosti. Iz hotela so se udeleženci po Aurelii odpeljali mimo Vatikana, Kaptola, Castel Sant'Angela, si ogledali Foro (upravno in politično središče starega Rima) in še kaj. Poseben vtis je na udeležence napravil ogromni kolosej ali Amfiteater iz prvega stoletja po Kristusu in ki je lahko sprejel okrog 50 tisoč gledalcev. Z zanimanjem so si ogledali tudi Konstantinov slavolok, iz začetka 4. stoletja.

Med sakralnimi spomeniki, ki so si jih izletniki ogledali velja omeniti cerkev sv. Pavla izven obzidja. Gre za ogromno zgradbo, ki so jo postavili nad grobnico cesarja Konstantina. Prvo stavbo je v 18. stoletju uničil požar in so jo obnovili. Velja pa za drugo največjo cerkev po baziliki sv. Petra.

Notranjost je še posebej zanimiva zaradi medaljonov s portreti 264 papežev in zaradi umetniških del, ki so tu shranjena. Med drugim je tu Michelangelov Mojzes, ki je seveda deležen posebnega zanimanja in občudovanja množice turistov.

Večer drugega dne so udeleženci izkoristili za ogled razsvetljenih rimskih vodnjakov, spomenikov, trgov in zunanjsčine znanih palač. Škoda le, da znani vodnjak Trevi ni bil osvetljen in v njem ni curljala voda. V hotel so se udeleženci vrnili kar pošteno zdelani in nabrali si je bilo treba novih moči za zahteven nov dan, ki je predvideval ogled Vatikanskih muzejev in v njih shranjenih umetnin. V programu je bil tudi ogled znane sikstinske kapele z umetninami, ki jih občuduje ves svet in pa cerkve sv. Petra. Kupolo na cerkvi sv. Petra je začel graditi Michelangelo, ni je pa utegnil dokončati.

Rim je znan tudi po katakombah in to zanimivost so si izletniki tudi ogledali in sicer v spremstvu patra Danjela, ki je doma iz Vrtojbe.

Bivanje v Rimu so gorški upokojenci izkoristili še za ogled znanih Ardeatskih jam, kjer so se poklonili spominu tamkaj umorjenih žrtev, in pa Castelgandolfa, v okolici Rima, kamor zahajajo papeži na počitnice.

Obisk gradu sicer ni bil možen, so si pa zato udeleženci z zanimanjem ogledali lepo urejene in obnovljene hiše, številne trgovine in zanimivo okolico. Kosilo je bilo v tipični gostilni v Frascatiju. Z vtisi iz Tivolija, z vodnimi igrami, vilami, parkom, slapovi reke Aniense se je nekako zaključil izlet v Rimu in okolici. Zadnji večer bivanja v večnem mestu so izletniki preživeli ob napoletanski glasbi.

Zadnji dan je udeležence čakala spet dolga pot proti domu in sicer preko Umbrije s postanki v Gubiu in Assisiju, z veličastno baziliko in grobom sv. Frančiška. V Gubiu pa so udeleženci izleta občudovali predvsem srednjeveške arhitekturne spomenike.

Na sliki: 1. junija v Sieni, prvi dan izleta.

Kampanja za spodbujanje občanov k odgovornemu ravnanju z živalmi

Rad te imam. To je geslo vsedržavne kampanje za zaščito domačih živali, predvsem psov in mačk, ki jih mnogi brezvestni lastniki v poletnem času od odhodu na počitnice prepustijo usodi. K tej akciji je na pobudo združenja za zaščito živali AIPA in proti višekciji LAV letos pristopila tudi gorška občina. Skupaj z omenjenima združenjema je dala natisniti serijo lepakov, ki bodo opozarjali občane na problem zapuščenih živali.

Akcijo so predstavili te dni na tiskovni konferenci, pri kateri so sodelovali predsednica AIPA Laura Höltl, član deželnega vodstva WWF Claudio Freddi in občinski odbornik Rodolfo Zibera. Namen kampanje je predvsem povečati občutljivost in čut odgovornosti občanov do domačih živali. V poletnem času se namreč število klatskih (zapušenih) psov podvoji v primerjavi z drugimi letnimi časi. Akcija "Rad te imam", h kateri je letos pristopilo 67 občin v Italiji (55 od teh je glavnih mest pokrajin), ja lani v sicer ožjem obsegu imela pozitiven učinek.

Tiskovna konferenca je bila tudi priložnost za širši razgovor o problemih domačih živali. Avgusta lani sprejet zakon namreč prepoveduje pobijanje klatskih psov, ki jih je po novem treba zapreti v pesjake. Goriški na Livadi pa je po besedah ljubiteljev živali pravcati "lager", kjer KZE ni v stanju človeško ravna-

ti z živalmi. Še dobro, da obstaja zavetišče, ki ga s skromnimi sredstvi upravljajo prostovoljke AIPA. V njem so od začetka leta sprejele 77 psov, jih hranile, negovale in jim lastnika: 6 se jih je tako vrnilo k staremu lastniku, 25 je dobilo novega, 3 so poginili, 25 pa jih je še v zavetišču. Združenje AIPA, je povedala Laura Höltl, si prizadeva, da bi tudi v Gorici uredili javno zavetišče, kot narekuje nova zakonodaja. V ta namen bo občinski upravi brezplačno ponudilo načrt in pripravljenost za upravljanje zavetišča. Občina bi tako morala kriti le manjši del investicije, ki je pretežno no breme dežele. Zavetišče naj bi uredili v Ul. degli Scogli.

Govor je bil še o ti. pasji anagrafski evidenci, pri čemer ljubitelji živali nasprotujejo »kruti in neučinkoviti« praksi tetoviranja, ki jo zakon predvideva kot obvezno, čeravno se to določilo še ne izvaja. V zame-nu predlagajo injekcijo, s katero se živali vtakne pod kožo mikrochip: ta metoda, pravijo, je neboleča, trajnejša kot tetoviranje in tudi cenejša. Poleg tega pa se odločno zavzemajo tudi za sterilizacijo živali. Predvsem za mačke je to edino učinkovito sredstvo za nadzorstvo nad pretiranim razmnoževanjem. Združenje AIPA nudi interesentom s tem v zvezi vse potrebne informacije, poleg tega pa nudi tudi denarne prispevke za delno kritje stroška za sterilizacijo.

Akcija se bo začela v prihodnjih dneh

Obvezno cepljenje psov proti steklini

V v prihodnjih dneh se bo v vsej pokrajini pričela akcija obveznega cepljenja psov proti steklini. Cepljenje je brezplačno, v kolikor bodo lastniki pripeljali živali na predhodno določen kraj in ob napovedani uri. Razpored po posameznih občinah je naslednji:

Koprivno - 8.7. od 8. do 9.30, ob telovadnici;
Krmin - 29.6. od 7.30 do 9.30 v Borgnanu, na dvorišču osnovne šole ter 30.6. od 7.30 do 9.30 v Bračanu ter od 10. do 12. ure v občinski klavnici v Krminu; dne 1.7. od 7.30 do 9.30 v občinski klavnici; dne 2.7. od 8.30 do 9.30 na Plešivem ter od 10. do 12. ure v občinski klavnici v Krminu; dne 30.7. od 8. do 10. ure, v občinski klavnici v Krminu.
Dolenje - 1. in 2.7. od 8.30 do 10.30, na sedežu za druge za stekleničenje, v kraju Lonzano;
Fara - 27.6. od 8. do 9.30, na vrtu za županstvom; dne 11.7. od 10.30 do 11.15 na Majnicah ter od 11.30 do 12. ure v Villanovi;
Foljan - Redipuglia - 25.6. od 8. do 9.30 ter 27. 6. od 10.30 do 12. na prostoru za prireditve v Ul. San Michele v Foljanu; dne 9.7. od 8. do 9.30, v bivši osnovni šoli v Ul. Paolini in Redipuglii;
Gorica - v dneh 26. in 27.6. ter 3., 4., 7., 10., 11., 17., 18., 21., 24., 25., 28. in 31. julija, od 9. do 10.30, na športnem igrišču na Rojcah (na prostoru med telovadnico CONI in teniški igriščici);
Gradišče - dne 27.6. od 10.30 do 12. ure, dne 11.7. od 8. do 9.30, dne 14.7. od 10.30 do 12. v občinski garaži (bivši Zumin); dne 11.7. od 8. do 10. ure, v občinskem skladišču v Ul. Aquileia;
Števerjan - dne 6.7. od 10.30 do 12. ure, v Števerjanu in dne 14.7. od 8. do 9.30 na Jazbinah;
Slovenec - 6. in 7.7. od 8. do 10. ure, na športnem igrišču v Ul. Gavinana;
Sempeter ob Soči - dne 17. in 24. 7. od 10.30 do 12. ure;
Sovodnje - dne 26.6. od 10.30 do 12. ure na športnem igrišču; dne 15.7. od 10.30 do 12. ure na špor-

tnem igrišču na Peči; dne 16.7. od 8. do 9.30, na športnem igrišču na Vrhu;

Štarančan - v dneh 22., 23., 24., 25. in 26.6. od 8.30 do 10.30;

Turjak - 29. in 30.6. ter 1. in 2.7. od 15.30 do 17. ure, v občinskih skladiščih, v Ul. Verdi;

Vileš - dne 4.7. od 10.30 do 12.30 ter 11. in 25.7. od 10. do 12.30, v stavbi nekdanjega županstva v Ul. Jacumini;

Gradež - 13., 14., 30. in 31. 7. od 8.30 do 10.30; 15. in 16.7. od 8.30 do 10.30 v Fossalonu; dne 18.7. od 8.30 do 10.30 v Boscatu;

Mariano - dne 1.7. od 8. do 9.30 v občinskem skladišču v Ul. Colombo; dne 2.7. od 8. do 9.30, v Socialnem centru v Coroni;

Medea - dne 9.7. od 10.30 do 12. ure, pri garaži šolabusa;

Tržič - 30.6. ter 1., 3., 4., 21., 22., 24., 25., 28., 29. in 31.7. od 8.30 do 10. ure v občinski klavnici;

Moraro - dne 1.7. od 10.30 do 12. ure, v Kmetijski zadruzi, v Ul. Mameli 8;

Moš - 28., 29. in 30. 7. od 9. do 11. v osnovni šoli v Ul. XXIV maja;

Romans - v občinski garaži v Ul. della Sedima, 4.7. od 8.30 do 10. ure ter 11. in 25.7. od 8.30 do 10.30;

Ronke - 20., 21., 22., 23., 24., 27., 28. in 29. 7., od 8.30 do 10.30, v občinski klavnici;

Zagraj - dne 8.7. od 10.30 do 12. ure, v bivši osnovni šoli; dne 15.7. od 8. do 9.30, v Martinščini; dne 16.7. od 10.30 do 12. ure v Zdravščinah;

Škocjan ob Soči - 30.6. od 8. do 10. v občinskih skladiščih v Ul. Aquileia; dne 2.7. od 8. do 10. ure, na športnem igrišču v Begliano; od 10.30 do 11. ure v kraju Isola Morosini, pri osnovni šoli in od 11.15 do 11.30 v kraju Terranova (pri črpalki); dne 11.7. od 8. do 10. ure pri občinskem skladišču v ulici Aquileia.

V občini **Doberdob** so cepljenje že opravili.

V Ljubljani se je končal enotedenski simpozij o odnosih Slovencev z Avstrijo in Dunajem

Na Dunaju je tekla zibelka slovenskega narodno preporodnega gibanja

NEVA MIKLAČIČ PREDAN

Prvo posvetovanje o odnosih Slovencev z Avstrijo in Dunajem, simpozij *Dunaj in Slovenci*, se je končal v soboto dopoldne z ogledom Ljubljane za dunajske goste. Organizatorica Darja Mihelič je ob zaključku povzela, da je bila prireditev zanj uspešna, kolikor je uspešnost mogoče izmeriti s priložnostjo za nova srečanja med ljudmi in za nova spoznanja. Sodelovali so zgodovinarji, umetnostni in literarni zgodovinarji, etnologi, muzikologi, slavisti. Prisotni so bili tudi ljubljanski župan Jože Strgar, metropolit Alojzij Šuštar, predsednik Slovenske izseljenske matice profesor Mirko Jurak, zgodovinar in minister za Slovence po svetu Janko Prunk. Darja Mihelič je še povedala, da se je na začetku bala, da bi simpozij izzzvenel oda Dunaju. Vendar je bilo dovolj kritičnih referatov - Petra Vodopivca, Vasilija Melika, Emilijana Cevca, Primoža Simonitija, Leva Detele, ki je na primer venetologijo uvrstil v literarno vrst in ne zgodovino.

Z Dunajem smo bili povezani skozi vso zgodovino, večinoma tako, da je bil Dunaj prestolnica, Ljubljana pa provinca, je povedala Darja Mihelič. Kmalu Ljubljana ne bo več provinca. Medsebojni vplivi so bili in še bodo, seveda v obojestransko korist. Prvi nagovor kongresnikom je imel soorganizator kongresa Feliks Bister iz Avstrije (njegovja je bila tudi pobuda za kongres), ki je prebral pozdravne besede Huberta Chr. Ehalta, referenta za znanost mesta Dunaja.

»Mesto Dunaj je srečno, da so zgodovinski dogodki omogočili tako dobre pogoje za nadaljnji razvoj prijaznih in dobrih odnosov med Ljubljano in Dunajem... Predpostavka za samozavest in osebno trdnost je soočanje z lastno zgodovino. Mislim, da podobno velja tudi za skupnost... Prav zaradi tega smatra mesto Dunaj posvetovanja posvečena odnosu Dunaj - Ljubljana, Avstrija in Slovenija za posebno pomembna, za temeljni kamen prijateljske klime med obema državama, za nujni pogoj razvoja demokracije in humanosti.«

Profesor Mirko Jurak je povedal, da je bil Dunaj v preteklosti za Slovence velika uganka in hkrati cilj. Omenil je Prešernovo pismo z Dunaja 24.5.1824, v katerem pravi: »Če bi to vedel, kar zdaj vem, ne bi Dunaja nikoli videl.« Ivan Cankar pa se je v svojem pismu z Dunaja leta 1907 pohvalil, da je dobre volje, ker že nekaj mesecev ni bral slovenskih časopisov.

V svojem referatu *Dunaj in slovensko narodno gibanje* je Janko Prunk zapisal, da v slovensko zavest počasi prodirajo pogledi, ki so bili prej ovirani z ideološkim konstruktom. Sedaj pa smo osvobojeni protinemeškega sentimenta. Dunaj je mnogo bolj vplival na slovensko narodno gibanje kot je to priznано. Naši razumniki so se takrat šolali na Dunaju, v enem izmed središč narodno preporodnega gibanja.

Zgodovinar Peter Vodopivec (ki je v petek predstavil svoj referat *Slovenski študentje na Dunaju in njihovo življenje*), se je v diskusiji spraševal, ali je bil dunajski vpliv res tako enoznačen, kot pravi prof. Prunk. Gre za zelo idilično sliko odnosov Slovencev z Dunajem. Del slovenskih izobražencev se je vključil v avstrijsko življenje in v njem nacionalno izginil. Dunaj je konsularni velik del slovenske inteligence, posebno naravoslovne. Kakšno je bilo življenje slovenskih delavcev na Dunaju? »Prav v tem, mislim, je bila dvojnost izkušnje, ki se je imenovala Dunaj.«

Komponist in dirigent Tomaž Svete je v referatu z naslovom *Slovenski requiem* podal svojo izkušnjo Dunaja v besedi in s posnetkom svoje skladbe. Prišel je z odlomkom pesmi iz socialne lirike na prelomu stoletja hercegovskega pesnika Alekse Šantiča: »Ostajte ovdje, sunce tudjega neba neče vas grijati ko što ovo grije, gorki su tamo zalogaji hljeba, gdje druga nema i gdje brat bratu nije.«

Tomaž Svete je nato razložil, da del slovenske javnosti še vedno gleda na pojav kulturne emigracije podobno kot hercegovski pesnik Alekse Šantič, vendar je zgrešeno enostransko vrednotenje dela in pomena za slovenstvo v tujini delujočih umetnikov. Večji del mlajše slovenske generacije skladateljev se uveljavlja zunaj matične domovine - vzroke za to pa lahko morda iščemo v razmerah slovenskega kulturnega življenja, ki marsikdaj dušijo celo nadarjene posameznike in jih v razvoju in hotenju onemogočajo. »Ne moremo si zatiskati oči pred dejstvom, da so ravno dosežki Druge dunajske šole omogočili razmah tako imenovane glasbene

avantgarde po letu 1945... Pomen osrednjega kulturnega centra za Slovence je Dunaj z razpadom Monarhije verjetno za vedno izgubil. Kljub temu, da se je državna pripadnost Slovencev v tem stoletju večkrat spremenila, na žalost miselnost nekega naroda oziroma posameznikov ni podvržena tako dinamičnemu razvoju, kakor smo mu priče v politiki. Zato se lahko čutim samo Slovenca na Dunaju ali Dunajčana, ne pa dunajskega Slovenca... verjetno se mora marsikateri intelektualca, ki živi v izgnanstvu, spopadati in živeti s pojmi (nad)nacionalnega, univerzalnega.«

Dunaj in Slovenci imamo torej neko sedanost, ne samo avstro-ogrsko preteklost, v katero je nenadoma odprla vrata ta simpozij. Vrata, ki so najbrž res bila zapahnjena »z ideološkim konstruktom« in »protinemeškim sentimentom«. Morda se z razgledom na izhodišče narodnoubudnega slovenstva ob razpadu Avstro-ogrskemu monarhije na prvi pogled zdijo izhod v silo ali zasilni izhod (potem, ko so se zaprla vsakdanja južna vrata). Od starosti nekoliko škripljejo. Dunajsko narodno preporodno gibanje, ki je nazadnje združilo južne Slovence v eni državi, najbrž danes ne more več biti legitimni in hvalevredni oče naroda. Razen če ne gre za mehke pristaneke v avstrijskem oblaženem pohištvu. Simpozij Dunaj in Slovenci je vsekakor odprl zanimive teme s pogledom v preteklost na izhodišče slovenstva, kjer se paradoksalno srečamo s pradedi v nasprotni smeri.

Na Premskem gradu v nedeljo letno srečanje književnikov

Združenje književnikov Primorske in Zveza kulturnih organizacij Ilirska Bistrica se intenzivno pripravljata na Premsko srečanja 1992. Letos bo srečanje pesnikov, pisateljev in kulturnih delavcev Primorske potekalo v Kettejevi rojstni vasi v nedeljo, 28. junija; ob 10. uri se bodo pričele okrogle mize, in sicer na temo mladinske književnosti, istrske mlade literature po letu 1945 in o letošnjih Prešernovih nagradjenih Pahorju in Tomšiču.

V popoldanskih urah bo srečanje mladih literatov Primorske, proti večeru pa literarni nastop uglednih primorskih književnikov; poskrbljeno bo tudi za zabavo in dobro voljo. Seveda bi bilo priporočljivo, da primorski književniki z obeh strani meje ne zamudijo svojega letnega shoda na gradu na Premu. (ris)

Študijski simpozij od jutri v Ljubljani

Jutri se v Zbornični dvorani Univerze v Ljubljani pričneja tridnevni simpozij o individualnih in generacijskih ustvarjalnih ritmih v slovenskem jeziku, literaturi in kulturi. Študijsko srečanje na visoki ravni, ki ga prireja filozofska fakulteta, je posvečeno Marji Boršnikovi ob 10-letnici njene smrti. Z referati bo sodelovalo več kot petdeset strokovnjakov z različnih področij kulture iz Slovenije, iz drugih držav bivše Jugoslavije, iz Nemčije, Avstrije, Češkoslovaške, Poljske, Rusije, Madžarske in Bolgarije. Med udeleženci simpozija bo tudi tržaški književnik Miran Košuta, ki bo v četrtek, 25. junija, govoril o Mariju Kogoju med glasbo in književnostjo.

Hvalevredna pobuda Kulturnega društva Grad za ovrednotenje in ohranjanje ljudskega izročila

Stare kresne navade pri Banih skozi otroške zapise

Drvi bodo ponekod zagoreli kresovi. Vedno manj jih je in vedno manj je tudi zanimanja zanje ter poznavanja njihovega pomena. In vendar je to ena od najbolj očarljivih ljudskih šeg, kar smo jih še podedovali od preteklosti. Njene korenine segajo v davnino, ko je imel človek drugačen, pristnejši odnos z naravo, bil od nje življenjsko odvisen in zato do nje spoštljivejši. Dan, ko doseže sonce najvišjo točko na nebu in začenja počasi spet izgubljati svojo moč, je navdajal naše prednike z velikim občudovanjem in hkrati s strahom za svojo usodo, kot da bi s hiranjem sonca lahko shirali pridelki zemlje. Treba se mu je bilo zato na nek način prikupiti, treba mu je bilo ohraniti moč. Edino sredstvo, ki ga je imel na razpolago, pa je bila magija in predvsem magija ognja. Tako so se rodila ljudska verovanja in običaji, ki se jih danes komaj še spominjamo.

Prižiganje kresov z vsem, kar je sodilo zraven, od obešanja venčkov nad vrata in natikanja jesenovih vejic na njive do skakanja čez ogenj, ostaja v ljudskem spominu ena od najbolj očarljivih šeg, ki jim le še redki in vedno redkejši skušajo ohraniti vsaj etnološko vrednost.

V tem pogledu velja podčrtati prizadevanja banovskega kulturnega društva Grad, ki bo danes priredilo v okviru svetoivanskega praznika prireditev s kulturnim programom v Dulenjem brjaču. Kresa sicer ne bo, ker ga bližina hiš odsvetuje, zato pa bo o kresovanju veliko govora. O tem bodo spregovorili najmlajši vaščani, ki so v ta namen pod vodstvom mentorice Kristine Kovačič zbirali te dni pričevanja starejših vaščanov in jih zapisali. Njihove spise objavljamo v celoti, saj predstavljajo poleg narodopisne vrednosti tudi odličan zgled za vse naše vasi, ki vse preveč pozabljajo odpirati ljudsko zakladnico in iz nje črpati bogastvo, ki daje navsezadnje smisel našemu narodnostnemu obstoju v teh krajih. Kulturni program bo obsegal tudi nastop mešanega zbora Tabor-Primorec pod vodstvom Matjaža Ščeka s spletom Ziljska ohcet ter nastop glasbeno zabavne skupine, ki bo poskrbela za ples.

DRVA ZA KRES SO KRADLI PO »BRJAČIH«

Pri Banih so nekaj zaneli kres v Stajah blizu kala ali na vaškem trgu, ki mu pravijo Na plesu. Nekaj dni prej so otroci nabirali suhe veje in drva ter jih zlagali na kup. Ker ni bilo dosti drv, so jih kradli po »brjačih«.

Ko se je zmrčilo, se je vsa vas zbrala okoli velikega kresa. Tam so ljudje prepevali, plesali in se zabavali. Fantje so skalali čez ogenj. Včasih so skakala tudi korajžna dekleta. Verjeli so, da kdor pade vanj, bo še tisto leto umrl. Kres je gorel do polnoči. Opolnoči so zvonili vsi zvonovi in v zalivu so zapiskali vsi parniki. Včasih so Ferlugovci zaslislali zvon iz Ogleja. Po zvonitvi so vsi odšli domov. Žene so s seboj vzele kozičko oglja in pepela in ga odnesle domov za srečo in ljubezen v hiši.

Tudi pastirji so kresovali na paši. Zgodaj zjutraj so zaneli manjši kres na gmajni. Zažigali so brinove

grme, da se je močno kadilo. Če jih je opazil gozdni čuvaj Žušto, so morali ogenj takoj pogasiti.

MARTINA MALALAN II. r. osnovne šole F. Bevk

PODILI SO OTROKE

Dora Husu, po domače Čukova, nam je povedala, da so nekaj dni pred viljo otroci »špjegali« v borjače in lope, da bi našli nekaj drv za kres. Na paši so pobirali suhe veje in dračje. Ranca Marika je vedno stala pred borjačem in pazila, da ne bi »salamenski bubci« kradli drva pri Kovačevih. Prebrisani otroci so šli po drugi strani in odnesli, kar je bilo lesenega.

Ko so netili pri štirni ali Na plesu, jih je »ranek« Mario od Kate oblival z vrčem vode in se na ves glas jezil. Zato so odšli v Staje; od tam jih je podil Lojze Mihce, ker se je bal, da bi zgorela štala.

ANDREA CAUTER II. r. osnovne šole F. Bevk

NA »KALONAH« JE MORAL VISETI »KRANCELJ«

Vsako leto, na predvečer sv. Ivana, so gospodinje šle v »grunt«, nargale poljsko cvetje in pripravile »krancelj«. Na gmajni in na griži so nabrale majhno rumeno cvetje, imenovano »bradavičnik«. Za podlago so uporabljale preprosto žico ali obroč majhnih sodčkov »barigelc«. Pripravile so več majhnih šopkov in jih sproti privezovale, dokler ni bil pokrit ves obroč. Venec so okrasile z rdečo pentljo. Venec so postavile na »kalone« ali na hišna vrata. Tam so ostali, dokler jih ni odnesla burja.

Na viljo »svetega Jevana« so pri Banih imeli navado pokositi »rjuho« najboljše trave in jo posebej shraniti na »odru«. Na božično viljo, točno opolnoči, so »božji žegen« dali živini, zato da bi ostala zdrava in plodna ter da bi jo obvarovali pred nesrečo.

Na viljo so žene nabrale »fažolete« in jih posušile do božiča. To navado so zelo »šacali«.

Nekoč so kmetje postavljali na njive jesenove vejice, ki so jim pravili »mlaj«. Stari ljudje so verjeli, da mlaj obvaruje poljščine pred čarovnicami in vsem hudim. Mlajčke so zasadili pred vsako leho še preden je odzvonila Zdrava Marija. Tistemu, ki se tega ni držal, so »strige popeštale žito«.

Tudi moja mama se dobro spominja, kako je z babico pripravljala šop cvetja za na »porton«. Vsako leto so šop pripravljali z istimi vrstami cvetja: rdečih vrtnic, »bedevank« in drobnih »mandrjač«. Ni smela manjkati bela lilija in jesenova vejica. Šop sta okrasili z živobarvnim trakom, ki so ga za to priložnost hranili doma. V našem »brjaču« so žene okrog petih popoldne privezale svetoivanske šope cvetja na vrata in okna. To se dogaja še danes. Če pridete v naš klanec okrog tiste ure, boste videli, kako ženske hitijo pripravljati šope in vence.

Mama mi je povedala, da je bila na dan sv. Ivana pri nas doma velika »fešta«. Godovala sta namreč moj pradedek Janez in dedek Ivan. V tistih časih so bolj praznovali god

pot pa rojstni dan. Moja prababica Roža je za to priložnost zamesila sladko testo, pripravila orehov nadev in ocvrla »štrkljičke«. Te slaščice so bile na mizi le ob posebnih priložnostih in velikih praznikih. Štrukeljčki so bili zelo dobri, vendar kot je pravila prababica, »štejn-tljavi za jih pripraviti«.

SARA MAGAGNATO IV. r. osnovne šole F. Bevk

ČE GRM GORI JE POD NJIM ZAKLAD

Če 23. junija grm gori, je pod njim skrit zaklad, so govorili stari ljudje.

Dedek gospe Marije Ban, po domače Špeljančeve, je 23. junija leta 1891 zagledal pri Fenetičih skupaj s

čuvajem brinov grm, ki je gorel. Ogenj sta pogasila z vrčem vode. Naslednjega dne sta šla pogledat in opazila, da je grm zelen. To je pomenilo, da je pod njim skrit zaklad. Pod večer so začeli kopati, kopati in kopati in našli veliko skrlo. Takrat se je prikazal možki, lepo oblečen in s črnim cilindrom. Vprašal jih je, kaj delata, a oni niso smeli spregovoriti, sicer bi zaklad izginil. Mož je hodil okrog njiju in ju še spraševal. Končno sta ježno odgovorila: »Denar iščeva!« Mož se je zarežal in s čudnim glasom rekel: »Denar ima samo zlodej v rokah.« Po teh besedah je v

trenutku izginil in izginila je tudi kamnita plošča.

Doma je Marija Špeljančeva nestrpno čakala, da se bo dedek vrnil z zakladom. Vrnil se je žalosten in družini povedal, da je vrag odnesel ves denar. Rekel je, da bo treba čakati drugih sto let, zato da se bo ta čudež ponovil.

Prav lani bi moral grm »cveteti«, toda na žalost je na tisti ogradi spejlana cesta in most.

MITJA MALALAN V. r. osnovne šole France Bevk

»ME LJUBIŠ, ME SNUBIŠ ME RAD IMAŠ...«

Tisti teden, na nedeljo, so nekateri Banovci hodili peš do Sv. Ivana, kjer je bila daleč neokrog znana procesija. Tudi možki so radi zahajali, saj so bili manj zaposleni. Tista dekleta, ki so šla na procesijo, so oblekla praznično nošo in natrgala šopek poljskih marjetic, ki jim pri Banih pravijo »bedevanke«.

Na viljo so mlade »pupe« rade vedeževale z »bedevankami«, zato da bi se prepričale, ali jih fant resnično ljubi. Počasi in previdno so trgale venčne liste in pri tem govorile: »Me ljubiš, me snubiš, me rad imaš...« To so ponavljale, dokler niso izpule vse listov. Nazadnje so rumeno cvetno čašo vrgle v zrak »vnic« na ramo. Če je bila časa obrnjena navzgor, je bilo to neveljavno, zato so magični obred ponovile. Nekateri so z marjeticami, ki so jim pravili tudi »pokavice«, želeli odkriti, kam bodo šli po smrti. Trgali so venčne liste in sproti ponavljali: »Pekel, vice, nebesa...«

Poldo Ban, po domače Z vrta, nam je povedal, da so banovska dekleta na viljo sv. Ivana prisluhnile klicem mater, ko so pozno popoldne vabile otroke domov. Prvo možko ime, ki so ga slišale, je bilo ime bodočega moža.

Dora Husu iz klanca Pri Čukovih je še povedala, da so dekleta tisto noč napisala na listke imena treh ljubljencev. Tri listke so dala pod blazino in zjutraj v polsnu izvlekle enega. Na njem je bilo ime »ta pravega«.

PAOLA CAUTER II. r. nižje srednje šole »Srečko Kosovel«

9. evropsko nogometno prvenstvo na švedskem

Finale Danska - Nemčija

DANSKA - NIZOZEMSKA 7:6 p 11-metrovkah (2:1 po 1. polčasu, 2:2 po 2. polčasu in podaljških)

STRELCI: v 5' in 33' Larsen, v 23' Bergkamp, v 86' Rijkaard; 11-METROVKE: Koeman 3:2, Larsen 3:3, Van Basten vratar ubranil, Povlsen 3:4, Bergkamp 4:4, Elstrup 4:5, Rijkaard 5:5, Vilfort 5:6, Witschge 6:6, Christofte 6:7.

DANSKA: Schmeichel, Sivebaek, Piechnik, Olsen, Andersen (v 70' Christiansen), Christofte, Larsen, Vilfort, Povlsen, Jensen, Laudrup (v 57' Elstrup).

NIZOZEMSKA: Van Breukelen, Van Tiggelen, De Boer (v 46' Kieft), Rijkaard, Koeman, Witschge, Gullit, Wouters, Van Basten, Bergkamp, Roy (v 115' Vant's Ship).

SODNIK: Emilio Soriano Aladren (Šp.); **KOTI:** 9:2 za Nizozemsko. **GLEDALCEV:** 37.450.

GOETEBORG — Napovedi se niso uresničile, finalu ne boe med Nizozemsko in Nemčijo. Danska, presenečenje sedanjega evropskega prvenstva, je postavila vse na glavo. Potem ko je zadnji trenutek vskočila namesto izključene Jugoslavije, se je brez skupnih priprav (na polfinale se je na primer »pripravila« z lepim izletom na čolnu) znašla nič manj kot v finalu. Za to je sicer potrebovala kar 120 minut igre in 10 enajstmetrovk, vendar se nihče izmed Dancev zaradi tega ne bo »pritoževal«. Finalna tekma proti Nemčiji, ki je v nedeljo v prvem polfinalu premagala Švedsko (o čemer poročamo posebej) bo v petek, 26. t.m. Vsekakor so si Danci uspeh zaslužili še veliko prej, predno je njihov

vratar Schmeichel ubranil enajstmetrovko Van Bastnu. Nizozemci se imajo zahvaliti svoji veliki izkušnosti, da so samo štiri minute pred iztekom regularnega dela z golom Rijkaarda izenačili. Vendar bi bila njihova zmaga nezaslužena, saj so Danci bili boljši, igrali so zagrizeno, hitro. Velika zasluga gre predvsem Larsenu, na katerega je italijansko prvenstvo pozabilo, potem ko je leto dni prebil v Pizi in je tokrat dosegel dva gola, enega je za malo zgrešil, a na koncu je zadel še eno od 11-metrovk. Tudi doprinos Briana Laudrupa, dokler je bil na igrišču, ni bil zanemarljiv, pozabiti ne gre na Vilforta, ki je teden dni prebil pri bolni hčerki, se vrnil na Švedsko in igral požrtvovalno ter koncentrirano.

O Nizozemski bi se lahko reklo, da je svoje naspotnike verjetno podcenjevala. Prepričana je morda bila, da se bodo ustrašili že njenega slovesa in da se jih bodo otrsli v nekaj minutah. Nizozemska namreč ni igrala kot zna (a to je navsedanje odvisno tudi nasprotnika, če ti omogoča lastno igro), pokazala pa je vse pomanjkljivosti moštva, ki se stara in ki zaide v krizo, če ga nasprotnik nenehno napada. Kdor je Gullita in ostale videl igrati proti Nemčiji, je imel samo dve možnosti: jih pustiti, da se unesejo in pri tem čim bolj omejiti škodo, ali pa jih napasti in jim ne omogočiti, da igrajo, kot so vajeni. Danci so od vsega začetka ubrali drugo pot, ki se je izkazala kot pravilna, saj so na primer že v 1. minuti imeli izredno priložnost z Laudrupom.

NEMČIJA - ŠVEDSKA 3:2 (1:0)

STRELCI: Haessler v 10', Riedle v 58', Brolin v 64' (11-metrovka), Riedle v 88', K. Andersson v 89'.

NEMČIJA: Illgner, Reuter, Brehme, Kohler, Buchwald, Helmer, Haessler, Effenberg, Riedle, Sammer, Klinsmann (v 90' Doll).

ŠVEDSKA: Ravelli, R. Nilsson, Ljung, J. Eriksson, Bjorklund, J. Nilsson (v 59' limpar), K. Andersson, Ingesson, Dahlin (v 72' Ekstroem), Thern, Brolin.

SODNIK: Lanese (It.); **GLEDALCEV:** 28.827.

STOCKHOLM — Nemčija se je zaslužno prebila v finale. Njena zmaga v nedeljskem polfinalu je bila sad odlične igre v vezni vrsti, vendar gre na drugi strani tudi po-

vedati, da Švedska še od daleč ni spominjala na briljantno ekipo, ki smo jo občudovali do srede. Verjetno so k temu precej prispevale spremembe, ki jih je vnesel trener Svensson, tudi pod silo razmer, saj ni mogel razpolagati z diskvalificiranim P. Anderssonom in Schwarzom. Na drugi strani pa je Nemčija, kot skoraj vsakokrat ob velikih priložnostih, pokazala vso svojo vrednost. Poleg tega je lahko trener Vogts spet poslal na teren Reuterja in Buchwalda, ki sta se poškodovala na tekmi s Škotsko. Tako so Nemci bili vseskozi v premoči, dosti bolj, kot kaže sam rezultat.

Na sliki AP: Šved Klas Ingesson (desno) v boju z Nemcem Stefanom Effenbergerjem.

Na kvalifikacijah za nastop košarkarjev na olimpijskih igrah v Barceloni Slovenija začela s prepričljivim uspehom Nepričakovana poraza Italije in Hrvaške

SKUPINA A (Bilbao)

SLOVENIJA - BOLGARIJA 83:54 (34:29)

SLOVENIJA: Horvat 2, Golc, Daneu 4, Zdovc 16, Bačar, Kraljevič, Hauptman 15 (2:2), Alibegović 11 (1:3), Vilfan 13 (2:2), Gorenc, Kotnik 18 (2:5), Djurišič 4 (0:1).

BOLGARIJA: Ravucov 7, Stojanov 5, Kolev, Gergov 10 (2:4), Natov 17 (7:13), Slavov, Stankov, Petrov (0:1), Jonov 8 (3:4), Glučkov, Amiorkov 5.

SODNIKA: D'Este (It.) in Bernats (Litva); **GLEDALCEV:** 400.

BILBAO — Slovenski košarkarji so že prvi večer dokazali, da so prvi favoriti skupine A olimpijskih kvalifikacij, saj so ob izključitvi Jugoslavije ostali edina reprezentanca, ki igra pravo košarko. Katastrofa Bolgarov je veliko presenečenje tudi za poznavalce, a je povsem zaslužena.

Začelo se je po pričakovanju trdo, kajti očitno sta Slovenija in Bolgarija vendarle glavna tekmeča za prvo mesto. Pobuda je bila sicer najprej na slovenski strani, toda neusmiljeno so si Vilfan in tovariši nabirali osebne napake, kajti sodnika sta jim piskala vse, kar je bilo in ne. Tako je Slovenija

izpolnila bonus že v 5. minuti, toda na srečo nevarni Natov ni zadeval prostih metov, ko bi lahko. Daneu je imel tri osebne napake že v 2., Horvat v 6. minuti, tako da ju je Sagadin poklical na klop, kmalu nato pa so Bolgari s serijo 9:0 povedli za 6 točk - 17:11. Zdovčev prodor in Hauptmanova trojka sta prinesli priključek, toda boj je bil še naprej izenačen, Slovenci pa so stalno imeli deset osebnih več kot tekmeči. Pri 29:29 so jih Bolgari spet ujeli, nato pa je Hauptman s košem in trojko zagotovil 5 točk naskoka. V obrambi je Sagadinovo moštvo gotovo igralo dobro, saj center Glučkov ni dosegel niti točke.

Zdovc, Hauptman, Vilfan, Alibegović in Kotnik so začeli drugi del z 10:4 in bolgarska ladja, sicer vztrajna in borbeno, se je začela potapljati. Niti zavedli se še niso prav, ko so Slovenci že vodili z 20 točkami razlike in visoka zmaga je bila samo še rutinsko delo. (S.T.)

Ostala izida 1. kola: Češkoslovaška - Švedska 79:68, Turčija - Irška 103:72.

Spored 2. kola: ČSFR - Irška, Slovenija - Švedska (ob 18.00), Bolgarija - Turčija.

SKUPINA B (Granada)

FRANCIJA - ITALIJA 89:83 (47:44)

FRANCIJA: Forte 7, Soule 8, Dacoury 20, Szanyiel 9, Ostrowski 12, Occansey 10, D. Gadou 10, Courtinard 7, Adams 2, Bilba 4.

ITALIJA: Coldebella 1, Gentile 16, Vianini 6, Bosa 8, Brunamonti 2, Pittis 13, Riva 22, Niccolai 4, Costa, Rusconi 11, Fucca ni nastopil.

SODNIKA: Crayley (Kan.), Ohrman (Šve.); **PM:** Francija 13:20, Italija 28:43; **PON:** Occansey (39), D. Gadou (39), Szanyiel (40); **3 TOČKE:** Francija 8:19 (Forte 1:4, Soule 2:2, Dacoury 3:5, Occansey 0:4, D. Gadou 2:4), Italija 3:8 (Gentile 0:5, Bosa 0:1, Brunamonti 0:2, Pittis 0:1, Riva 3:8, Niccolai 0:1); **GLEDALCEV:** 2.000.

GRANADA — Samo 48 ur po prepričljivi zmagi proti Izraelu je Italija pokazala povsem drugačno lice. Potegnili je krajiš konec proti Franciji, za katero je bila tekma odločilnega pomena. Za »azzurre« lahko poraz nima nobenega pomena ali pa zna tudi pustiti hude posledice. Vse je odvisno od Izraela: če bo premagal Latvijo, se bo uvrstil v nadaljnje kolo v Zaragoza (tja bodo šle prvi dve uvrščeni ekipi iz vsake skupine) skupaj z Italijani, ki pa bodo imeli točki iz neposrednega dvoboja. V nasprotnem primeru bo Italijo spremljala Francija, a dve točki bo imela slednja.

Vsekakor bo za Italijo v finalni skupini v Zaragoza dokaj težko, potem ko je sinoči v C skupini v Murcii Nemčija povsem nepričakovano odpravila Hrvaško, ki je bila po splošnih napovedih eden od kandidatov za kolajne sploh. Gampove-mu moštvo sinoči ni zadoščala izvrstna igra Antonella Rive (22 točk, 7:13 in 6 odbitih žog), saj je povsod precej škripalo, začeniši z obrambo, odločilnim orožjem te ekipe. Če pa obramba šepa, prihaja na dan kronična neučinkovitost napada.

Ostala izida 3. kola: Latvija - Albanija 94:78, Izrael - Poljska 81:59.

Lestvica: Italija, Francija, Izrael in Latvija 4, Poljska 2, Izrael in Albanija 0; Latvija, Švica in Albanija imajo tekmo manj.

Spored 4. kola: Latvija - Švica, Albanija - Italija (19.00), Francija - Poljska, prost Izrael.

SKUPINA C (Murcia)

Izidi 1. kola: Romunija - Portugalska 75:57, Grčija - Islandija 77:73, Nemčija - Hrvaška 86:74.

Spored 2. kola: Islandija - Nemčija, Grčija - Portugalska, Hrvaška - Romunija.

SKUPINA D (Badajoz)

Izidi 1. kola: V. Britanija - Estonija 85:68, SND - Madžarska 120:57, Litva - Nizozemska 100:75.

Spored 2. kola: SND - Estonija, Madžarska - Nizozemska, Litva - V. Britanija.

Po šesti etapi mednarodne kolesarske dirke po Švici Italijan Giorgio Furlan še v vodstvu pred Bugnom

PAYERME (ŠVICA) — Po nedeljski zmagi Nemca Olafa Ludwiga je tudi včeraj na šesti etapi mednarodne kolesarske dirke po Švici prišlo do množičnega sprints, v katerem je bil najuspešnejši Nizozemec Wielfried Nelissen.

Italijan Giorgio Furlan je seveda obdržal prvo mesto na skupni lestvici pred rojakom Giannijem Bugnom in Ircom Stephenom Rochejem.

VRSTI RED 6. ETAPÉ (Zofingue - Payerme, 232 km): 1. Nelissen (Niz.), 5.51'53"; 2. Zanolli (Niz.), 3. Van Brabant (Bel.), 4. Manzoni (It.), 5. Aldag (Nem.), 6. Di Basco (It.), Fondriest (It.), 8. Reiss (ZDA), 9. Boden (Nem.), 10. Plankaert (Bel.), 23. Bugno (It.), 53. Furlan (It.) vsi z zmagovalčevim časom.

SKUPNA LESTVICA: 1. Giorgio Furlan (It.) 25.11'56"; 2. Bugno (It.) po 31"; 3. Roche (Ir.) po 44"; 4. Jeker (Švi.) po 1'01"; 5. Lemond (ZDA) po 1'14".

Danes bo 7. etapa Visp - Chiasso, 225 km.

Dirka po Apuliji: Arnouldu 2. etapa

MOTTA MONTECORVINO (FOGGIA) — Francoz Dominique Arnould je včeraj osvojil drugo etapo mednarodne dirke po Apuliji in je prevzel tudi vodstvo na skupni lestvici.

VRSTNI RED 2. ETAPÉ (Lucer - Monte Sambuco, 170 km): 1. Dominique Arnould (Fr.) 4.29'57" s povprečno hitrostjo 37,784 km na uro; 2. Rue (Fr.) po 59"; 3. Manin (Fr.) po 1'26"; 4. Vairretti (It.) po 2'01"; 5. Giupponi (It.) po 2'14".

SKUPNA LESTVICA: 1. Arnould (Fr.) 9.45'05"; 2. Rue (Fr.) po 1'03"; 3. Manin (Fr.) po 1'31"; 4. Vairretti (It.) po 2'08"; 5. Giupponi (It.) po 2'21".

Mladi Serpellini prevzel vodstvo

SAN PELLETRINO TERME (BERGAMO) — Roberto Menegotto iz Ve-

šport □ stran 11

Že prvo kolo usodno za Italijane

Tenis v Wimbledonu

LONDON — Italijani so slabo začeli letošnji teniški turnir v Wimbledonu, saj so izpadli prav vsi. Nekateri so sicer odšli med aplavzi, kar pa je verjetno le skromna uteha. To velja na primer za Camporeseja in Pescosolido. Bolonjčan se je še kar uspešno upiral trikratnemu wimbledonskemu zmagovalcu, Nemcu Beckerju. Tudi Pescosolido je odšel z dvignjeno glavo, srečal pa se je z lanskim zmagovalcem, Nemcem Stichom. Še najbliže zmagi je bil Nargiso, ki je klonil v petih setih, prav tako proti nemškemu igralcu, Braaschu. Nekaj izidov 1. kola:

Moški: Stich (Nem., št.3) - Pescosolido (It.) 6:3, 6:3, 6:1; Kulti (Šve.) - Lopez (Šp.) 6:0, 6:0, 6:1; Gilbert (ZDA, št.13) - Fleurian (Fr.) 6:2, 6:3, 6:2; Ivanišević (Hrv.) - Koslowski (Nem.) 6:2, 6:2, 6:3; Edberg (Šve., št.2) - Bryan (ZDA) 6:1, 6:3, 6:0; Courier (ZDA, št.1) - Zoecke (Nem.) 6:2, 6:2, 6:3; Volkov (SND, št.15) - Sanchez (Šp.) 6:3, 6:2, 4:6, 6:2; Braasch (Nem.) - Nargiso (It.) 6:3, 3:6, 6:7, 7:5, 6:3; Pioline (Fr.) - Pistolesi (It.) 6:3, 3:6, 6:3, 7:5; Lendl (ČSFR, št.10) - Kuhn (Nem.) 6:1, 7:6, 7:6; Wilkinson (VB) - Pozzi (It.) 6:3, 6:3, 2:6, 7:6; Sampras (ZDA, št.5) - Čerkasov (SND) 6:1, 6:3, 6:3; Korda (ČSFR, št.6) - Bergstron (Šve.) 7:5, 7:6, 6:4; Becker (Nem., št.4) - Camporese (It.) 7:5, 6:3, 7:5; Ferreira (J.Af., št.14) - Fitzgerald (Avstral.) 6:2, 6:2, 6:7, 7:5; Herrera (Meh.) - Connors (ZDA) 6:2, 1:6, 7:5, 6:3.

Zenske: Tauziat (Fr., št.14) - Schultz (Niz.) 6:4, 6:0; Seleš (Jug., št.1) - Byrne (Avstral.) 6:2, 6:2; Huber (Nem., št.10) - Ferrando (It.) 6:4, 6:4; Frazier (ZDA) - Golarsa (It.) 6:2, 6:1; Sanchez Vicario (Šp., št.5) - Meški (Gru.) 6:3, 7:6.

neta je včeraj zmagal na prvi gorski etapi italijanske dirke amaterjev, vodstvo na skupni lestvici pa je prevzel mladi, komaj 19-letni Marco Serpellini, bivši svetovni mladinski prvak.

Pri NK Koper so si končno oddahnili

KOPER — Odziv na razpis, s katerim je NK Koper povabil ambiciozne podjetnike k sodelovanju, je bil presenetljiv. In med številnimi podjetniki, ki so bili pripravljeni sodelovati, so se dogovorili z 38-letnim podjetnikom iz Dekanov Bogdanom Brusom, ki je že prevzel vse vsebinske, organizacijske in kadrovske priprave za reorganizacijo kluba ter sklic skupščine. Določena je tudi posebna komisija za primopredajo materialnega stanja kluba in Bogdan Brus se je obvezal, da bo na osnovi ugotovitve te komisije poravnal vse dosedanje dolgove, vnaprej pa s svojim podjetjem financiral člansko in mladinsko selekcijo.

Privrženci rumeno-modrih in nogometni Koper si bodo tako lahko oddahnili, saj je kriza rumeno-modrih mimo. Naj še zapišemo, da bo od skupščine vse delo kluba vodil Bogdan Brus, se pogovarjal z igralci, trenerji in drugimi sodelavci - skratka pripravil vse potrebno na pričetek nove sezone. (Kreft)

Floro trener Real Madrida

MADRID — Sloviti real Madrid bo v prihodnji sezoni vodil skorajda neznan trener Benito Floro (v njegov prid govori to, da je iz ekipo Albacete pripeljal v A ligo, kjher je zasedla 7. mesto). Doslej je Real dntreniral Nizozemec Leo beenhakker.

Trials: Reynolds spet ni tekkel Carl Lewis kiksnil na 100 m

NEW ORLEANS (ZDA) — V New Orleansu so glede »afere Reynolds« zbegani. Organizator »trials« je sklical vse atlete, ki naj bi tekmovali na 400 m, in jim obrazložil stanje in ponovno odložitve tega teka. Najostrejši je bil Reynoldsov trener Brooks Johnson, ki je dejal: »Nebilo prvi, da ne bo upošteval odločitve navadnega sodstva. Niti Adolf Hitler ni dajal takih izjav.«

Trenutno se še ne ve, kaj bo s »trialsom« glede teka na 400 m. Atleti se seveda bojijo, da bi bili diskvalificirani, če bodo tekmovali z Reynoldsom. Možnost je tudi, da bi tekmo priredili naknadno v New Mexico.

Medtem še vedno odmeva ne samo v ZDA, temveč po vsem svetu nepričakovana izločitve v teku na 100 m, olimpijskega prvaka Carla Lewisa, ki je v nedeljo na »trialsu« osvojil le 6. mesto s skromnim časom 10"28. Na OI so se uvrstili Mitchell (10"09), Wiutherspoon (10"09) in Burrell (10"10). V Barcelono bo potovala tudi veteranka Ashford, ki bo že četrty sodelovala na OI.

Naj omenimo še, da na kanadskih »trials« se je za OI uvrstil tudi Ben Johnson, ki so ga po OI v Seulu diskvalificirali zaradi »dopinga«.

V Avstraliji prepovedali tuja imena za ekipe

SYDNEY — Avstralska nogometna zveza je ekipam prepovedala, da bi se identificirale s tujimi ali »etničnimi« imeni: noben klub ne mo mogel nastopati v prvenstvu, če bo nosil ime tuje države, naroda ali dežele ali če bo izražal politične pojme.

Od 14 ekip 1. lige je kar 7 takih, ki so v nasprotju z novimi predpisi. To so: Sydney Croatia, Melbourne Croatia, South Melbourne Hellas, Parramatta Melita (Sydney), Preston Macedonia (Melbourne), Marconi (Sydney) ter Heidelberg Alexander United (Melbourne). Slep ima takošnjo veljavo in je povsem nepričakovan, saj so nogomet v Avstraliji vedno širili in podpirali priseljenci, ki so svoja športna društva poimenovali z imeni krajev, ki so jih spominjali na tiste, od koder so prihajali.

totocalcio

Lefte - Florenzuola	1
Ospitaletto - Ravenna	2
Pergocrema - Novara	2
Trento - Mantova	X
Varese - Tempio	1
Cecica - Castel di Sangro	X
Pistoiese - Giulianova	1
Rimini - Prato	1
Vis Pesaro - Montevarchi	X
Battipagliese - Cerveteri	2
Catanzaro - Juve Stabia	X
Matera - Lodigiani	X
Turris - Vigor Lamezia	2

KVOTE

13 (9 dobitnikov) 372.182.000 lir
12 (344 dobitnikov) 9.737.000 lir

totip

1. — 1. Neante Bell	1
2. Nancy Color	X
2. — 1. Magnus Dei	X
2. Lummen	X
3. — 1. Iquar	X
2. Ebames Mo	1
4. — 1. Frisbi Jet	1
2. Isaigon	X
5. — 1. Leolo	2
2. Gleen Ford	X
6. — 1. Palemzzano	X
2. Brondage	X

KVOTE

12 (24 dobitnikov) 36.416.000 lir
11 (605 dobitnikov) 1.430.000 lir
10 (6.693 dobitnikov) 125.000 lir

Naročnina: za Italijo mesečna 23.000 Lir - Letna naročnina za 1992 znaša 276.000 lir. Poštni tekoči račun Založništva tržaškega tiska. Trst 13512348; za Slovenijo: mesečna 450 SLT (dnevna 22 SLT). Letna prednaročnina 5.000 SLT za tiste, ki jo poravnajo do 29. 2. 1992. Žiro računa 50101 - 601 - 85845, ADIT Sežana - Partizanska 75 a, telefon 067/73360; Fax 067/72441.

Oglašilni prostorski modul (šir. 1 stolpec viš. 23 mm) 60.000 lir; finančni in legalni 120.000 lir; ob praznikih povisek 20%; mali oglasi 850 lir beseda; osmrtnice, zahvale in sožalja po formatu. Iva 19%. Naročila sprejemajo: iz dežele Furlanije-Juljske krajine agencija PUBLIEST Srl (vsak dan od 8.30 do 12.30), Trst, ul. Montecchi 6 - Tel. 7796-611 - Fax 768697; iz drugih dežel v Italiji podružnice SPI; iz Slovenije in Hrvaške STUDIO VISTA d.o.o., Ljubljana, tel.-fax 216155 vsak dan od 9. do 13. ure razen sobote.

primorski

dnevnik

torek, 23. junija 1992

TRST - Ul. Montecchi 6 - PP 559
Tel. (040) 7796-600 - Tlx 460894 PD I
Fax 040/772418
GORICA - Drevored 24 maggio 1
Tel. (0481) 533382 - 535723 - Fax 0481/532958
CEDAD - Ul. Ristori 28
Tel. (0432) 731190 - FAX 0432/730462

Odgovorni urednik Vojimir Tavčar

Izdaja ZTT
Tiska EDIGRAF

Član italijanske
zveze časopisnih
založnikov FIEG

V nedeljo se je končalo nogometno prvenstvo Slovenije Veliko slavje za Bežigradom

Slovenski nogometni prvotligaši so z zadnjim kolom zaključili prvenstvo, do konca sezone pa je na sporedu le še pokalni finale med Olimpijo in Mariborom v sredo ob 19.30 pred TV kamerami za Bežigradom.

Že pred zadnjim kolom je bilo skoraj vse odločeno, manjkal je le še peti drugotligaš. In to je Primorje, medtem ko se je Nafta rešila.

Za Bežigradom je bilo šampionsko slavje s šampanjcem, Olimpiji-nemu kapetnu Alešu Čehu pa je predsednik NZS Rudi Zavrl izročil velik pokal. Olimpija je ob slovesu malce nepričakovano povsem zasenčila Izolo, ki jo je spremljalo kakih 200 temperamentnih navijačev. Bilo je kar 4:0, dva gola je dal Topić, po enega pa Perica in Djuranović. Gostov skoraj ni bilo mogoče poznati, delovali so nekako utrujeno, ustvarili pa so si le eno veliko priložnost. Maribor je za slovo izgubil v Velenju z 0:1, očitno je, da je moštvo štedilo moči za pokalni finale, manjkal pa je tudi golgater Poznič. Tekmo je odločil Velenjan Goršek.

Ajdovsko Primorje je z dvema goloma Batanjskega in Zahiroviča kar s 3:0 zmagala v Domžalah, vendar

mu tudi to ni pomagalo k obstanku, kajti vesti iz Naklega, kjer je igral veliki tekme Ajdovcev za obstanek Nafta, so prihajale slabe vesti. Nafta je z golom Pala dolgo vodila, Taneski pa je izenačil šele v predzadnji minuti. S tem je Nafta za točko prehitela Pradotje in sanj Primorcev o dveh dodatnih tekmah z Nafto je bilo konec.

Naklo, Ljubljana in Gorica so dolgo časa bili hud boj za četrto mesto. Nazadnje je pripadlo Goričanom, ki jim je doma v derbiju z Ljubljano zadoščala točka. Gorica je z golom Breznikarja vodila 1:0, toda gostje so nato povedli z 2:1, Smajič pa je v finišu rešil točko. Zanimivo tekmo so videli tudi gledalci na Viču, kjer je gostovala Mura, ki jo vodi selektor Prašnik, slišati pa je, da ga bo zamenjal nekdanji koprski trener Tonko Vukušič.

Za prvi pokalni finale vlada kar precejšnje zanimanje. Prireja ga NZS v sodelovanju z agencijo Publikum, v sredo pa za Bežigradom pripravljajo spektakularno fešto »Dan slovenskega nogometa«. V predtekmi bo mladinski finale Slovan - Rudar (V), vmes pa se bodo pomerili že

znani Slovenci iz Maribora in Ljubljane. Olimpijin cilj je dvojna krona, trener Lučo Pertič pravi, da so fantje pri koncu z močmi, toda motivov za še eno zmago je ravno dovolj. Mariborski trener Marijan Bloudek pa je povedal, da bodo vijoličasti tokrat zanesljivo igrali bolje kot v ligški tekmi ter skušali tudi zmagati.

IZIDI ZADNJEGA KOLA: SAOP Gorica - Eurospekter Ljubljana 2:2 (1:0), Rudar (V) - Maribor Branik 1:0 (0:0), Potrošnik - Slovan Mavrica 1:0 (1:0), Živila Naklo - Nafta 1:1 (0:1), Elektroelement Zagorje - Oria Rudar 0:0, Steklar - Medvode Loka 4:0 (1:0), Liqui Moly Svoboda - Mura 2:1 (1:0), Publikum - Jadran Lama 2:0 (2:0), Domžale - Primorje 0:3 (0:1), SCT Olimpija - Belvedur Izola 4:0 (1:0), Koper prost.

KONČNA LESTVICA: Olimpija 66, Maribor 59, Izola 56, Gorica, Ljubljana in Naklo 46, Mura in Koper 43, Publikum 41, Slovan in Svoboda 40, Rudar (V) in Potrošnik 38, Zagorje, Nafta in Steklar 36, Primorje 35, Rudar (T) 33, Domžale 24, Medvode 23, Jadran 15.

FRANCI BOŽIČ

Borove odbojkarice izgubile tudi drugo tekmo »Čudeža« ni bilo

GIFRA VIGEVANO - BOR FRIULEXPOR 3:0 (15:4, 15:6, 15:10)

BOR FRIULEXPOR: Ažman, Vodopivec, Čok, Gregori, Pitacco, Gustini, Flego, Faimann, Vidali, Neuhauer, Vitez; trener Nacinovi. Čudeža ni bilo in po pričakovanju se je na finalni državni del pr-

venstva deklic uvrstila ekipa Gifra iz Vigevana, ki je že na prvem srečanju zanesljivo s 3:0 odpravila borovke.

Tekma v Vigevanu je trajala borovno uro. Ponovila se je slika s prvega srečanja: spet je bila odločilna igra ob mreži, udarna moč v napadu in blok.

V prvih dveh setih so naše zbrale toliko točk kot v tretjem, v katerem so igrale odločno bolje. Borovke so spet dokazale, da trenutno niso v najboljši formi. Objektivno pa je treba tudi priznati, da bi naše težko premagale te odlične tekmičice, tudi če bi bile v optimalni formi.

Tako ali drugače, že uvrstitev borovk med prvo dvanajsterico ekip predstavlja vsekakor velik uspeh. S tem pa varovanke trenerja Beti Nacinovi končujejo letošnjo nadvse uspešno sezono in se tudi poslavljajo od kategorije »deklic«.

Na sliki D. Križmančiča trenutek s prvega srečanja Bor Friulexport - Gifra Vigevano pred dvema tednoma na stadionu »Prvi maj«.

obvestila

ZŠSDI sklicuje v petek, 3. julija 1992, ob 20. uri v prvem in ob 20.30 v drugem sklicanju v Prosvetnem domu na Opčinah 22. deželni redni občni zbor. Dnevni red: 1. otvoritev občnega zbora, 2. izvolitev organov občnega zbora, 3. sprejetje nove članice, 4. poročila, 5. razprava o poročilih in o programskem dokumentu, 6. razno.

ŠZ SLOGA vabi člane in simpatizerje na redni občni zbor, ki bo v petek, 26. t. m., ob 20.30 v Prosvetnem domu na Opčinah s sledečim dnevnim redom: otvoritev in določitev predsedstva, poročilo, razprava, nagrajevanje najuspešnejših športnikov društva, volitve in razno.

ŠD ZARJA sklicuje svoj redni letni občni zbor v četrtke, 25. t. m., ob 20. uri v prvem in ob 21. uri v drugem sklicanju v Bazovskem domu s sledečim dnevnim redom: poročila, volitve, razno.

JK ČUPA vljudno vabi člane in prijatelje, da se udeležijo nočne regate Sesljan-Piran-Sesljan v soboto, 27. junija, za TROFEJO ČUPE. Start bo ob 21. uri pred Sesljskim zalivom.

NA NOGOMETNEM IGRIŠČU FC PRIMORJA je v teku poletni trening za otroke letnikov 1981, 1982, 1983, 1984, 1985 in 1986 od ponedeljka do petka od 9.30 do 11.30.

JAMARSKI ODSEK SPDT prireja tečaj jamarske tehnike za člane in nečlane. Za podrobnejše informacije telefonirati na št. 228253 (Mitja) med 18. in 19. uro ob delavnikih.

TPK SIRENA SEKCIJA ZA ŠPORTNI RIBOLOV obvešča, da bo tečaj za ribolov od 29. junija do 4. julija. Za informacije od 18. do 20. ure po tel. 422696 (sedež TPK Sirena na Miramarskem dreveredu 34) ali po tel. 412951 (Vojko Breclj).

ORGANIZATOR KOLESARKEGA MARATONA FRANJA obvešča, da se zainteresirani iz zamejstva, ki bi se radi udeležili manifestacije, za informacije lahko obrnejo na KK Adria v večernih urah (tel. 910178). Manifestacija bo 27. t.m. v Ljubljani, odhod iz Lonjerja pa bo ob 7.15.

Še eno veliko priznanje za ŠK Kras Katja Milič na EP

Na Češkoslovaškem, v mestu Topolčane bo v dneh od 9. do 20. julija evropsko namiznoteniško prvenstvo. Na njem bo z italijansko reprezentanco nastopila tudi 12-letna Krasova mlajša pionirka Katja Milič. Katjo sedmo leto trenira pri zgoniškem društvu trener celotnega namiznoteniškega odseka Matjaž Šerčer.

Pravilna usmerjenost društva k razvoju mladinskih vrst in požrtvovalnost ter resno delo na vsakodnevni treningih, so prinesli mladi Krasovi igralci vrsto uspehov. Pred desetimi leti starosti je dosegla tretje mesto na mladinskih igrah, zatem pa so se uspehi kar vrstili. Katja Milič je zmagala na številnih državnih turnirjih ali pa je zasedala mesta tik pod vrhom; lani in letošnjo sezono je osvojila naslov državne podprvakinja v svoji kategoriji, dvakrat je nastopila z državno reprezentanco na mednarodnih tekmovanjih, v pretekli sezoni pa je bila tudi članica Krasove ekipe, ki se je iz B lige prebila v najvišjo italijansko ligo.

Katja je tretja igralka, ki bo oblekla državni dres na evropskem prvenstvu. Leta 1982 je Sonja Doljak prav v istem mestu nastopila kot mladinka. 1974, 1976, 1978 pa je še pred njo igrala Sonja Milič, Katjina teta. Če omenjamo sorodstvene vezi je to zgolj zato, ker se šport lahko prenaša iz ene na drugo generacijo, vendar pa se uspehi ne podejujejo, zanje se mora vsak športnik potruditi in jih doseči sam.

Katjo čakaja pred evropskim prvenstvom še dvedelne priprave: od jutri do 1. 7. v Arezzu in od 4. do 8. julija v državni namiznoteniški šoli v Fiuggiju. Od tam pa bo mladinska reprezentanca odpotovala direktno na mednarodno sceno. Italijansko mladinsko reprezentanco bodo predstavljali: mlajši pionirji Debora Balboni, Katja Milič in Umberto Gerdina, starejši pionirji Silvia Delugan, Monia Franchi, Valentin Piacentini in Roberto Minervini ter mladinci Pan, Negrizoli, Merenda, Marzocchi, Mondello in Nuvola. (J. J.)

Na 6. preizkušnji italijanskega pokala v skiroolkah Mladina Resco uspešna

Tudi na 6. preizkušnji italijanskega pokala v skiroolkah za A kategorijo, ki je bilo v kraju Castione pri Bellunu, so se predstavniki Mladine Resco še kako izkazali. Na dokaj naporan, 4.000 m dolgi progi z 80 m višinske razlike so vsi naši rolkarji večinoma zadovoljili.

Spet odličen je bil David Bogatec, ki je med cicibani zanesljivo zmagal, povsem zadovoljila pa sta tudi Danijel Tence in Črtomir Kobau. Med mlajšimi cicibani je bil Jan Prinčič dober četrti. Med mladinci pa naj omenimo dokajšnjo smolo, ki jo je imel Erik Tence. Le-temu so po 300 metrih zlomili palico in nato je moral prerolkati kar 3 km z eno samo palico. Z veliko požrtvovalnostjo je vseeno nadoknadil več mest in osvojil osmo mesto.

Med člani je bil Gianni Rupil skupno z Di Gregorinom in Masierom dolgo v vodstvu, na koncu pa mu je zmanjkalo moči in se je moral zadovoljiti »le« s šestim mestom.

REZULTATI

MLAJŠI CICIBANI (2,8 km): 1. Simone Antoniol (Sportful) 8'; 4. Jan Prinčič (Mladina Resco) 8'23".

Na italijanskem teniškem pokalu Gajevcem ni uspelo

V nedeljo so Gajevi tenisači nastopili v Gorici pri TC Campagnuzza, v okviru finalnega deželnega dela tekmovanja za italijanski pokal.

Dvoboj se je odločil v korist Goričanov komaj v dodatni tekmi dvojic, potem ko so po srečanjih posameznikov vodili gajevci s 3:1 in so jih Goričani ob koncu regularnega dela dohiteli na rezultatu 3:3.

Naši, ki so se v tekmah posameznikov izkazali, so v dvojicah izgubili proti bolj izkušenim in svežim nasprotnikom, saj so Goričani imeli na razpolago več igralcev. Poleg tega se je v prvem srečanju Borut Plesničar poškodoval, tako da sta v odločilni tekmi igrala Aleš in Alberto Prelec, ki pa nista dovolj uigrana.

Kljub porazu je uvrstitev v finalni del naših predstavnikov vsekakor velik uspeh. moramo tudi pristaviti, da so gajevci izgubili proti ekipi, ki je bila ena od favoritov za napredovanje.

POSAMEZNI REZULTATI: Feliciano - Cannone 6:1, 6:1; Cotza - Borut Plesničar 4:6, 0:6; Vaccari - Prelec 3:6, 6:4, 4:6; Nobili - Aleš Plesničar 3:6, 7:5, 2:6.

DVOJICE: Feliciano, Toffolo - Borut in Aleš Plesničar 6:4, 6:4; Prelec, Aleš Plesničar - Vaccari, Giannesi 5:7, 2:6.

Prvenstvo under 14

V soboto so na Gajinih igriščih nastopili tudi mladinci in mladinke under 14.

Fantje so premagali s polnim izkupičkom drugo ekipo TC Pordenone, dekleti pa sta izgubili proti močni postavi TC Gemone.

Vsekakor moramo pohvaliti Martino Kufersin, ki se je, kljub vročini, odločno upirala Ilarii Collini, predvsem v prvem setu. (M. R.)

Član Sirene na regati za trofejo De Zottis Guštin prvi v Benetkah

Miran Guštin, član tržaškega pomorskega kluba Sirena, je dosegel pomembno uveljavitev na jadrnem tekmovanju za trofejo De Zottis, ki je bilo v soboto in nedeljo v Benetkah. Guštin, ki je tekmoval v razredu evropa, je namreč jadrni izvrstno, saj je bil v treh regatah dvakrat prvi, enkrat drugi, kar mu je tudi prineslo končno prvo mesto. Konec tedna čaka Guština, ki nastopa med člani, svetovno prvenstvo v Izoli.

V Benetkah so se v razredu evropa pomerili še trije člani Sirene, uvrstili pa so se takole (v oklepaju uvrstitve v posameznih regatah): 4. Ivan Zidarič (5, 5, 4); 5. Katja Omari (7, 6, 5); 6. Nevio Sabadin (6, 4, tretje regate ni dokončal). Skupno je nastopilo okrog 15 jadrancev.

Konec tedna, v soboto, pa se za tekmovalce Sirene, ki nastopajo med optimisti, začne zelo zahtevno tekmovanje v Sanremu: štedilo bo namreč za selekcije za svetovno, evropsko ter sredozemsko prvenstvo.

Štraus z Galebom najhitrejši

MILJE — Na tradicionalni regati Milje - Potrorož - Milje, na kateri je startalo 134 jadrnic z več kot 700 jadranci, je zmagal Koprčan Ivan Štraus z regatno jadrnico Galeb. Tekmovalci so v soboto opravili pot od Milj do Portoroža, kjer so prenočili, povratek pa je bil v nedeljo. Štraus je tekmoval v prvi kategoriji, v šesti kategoriji pa je nastopil tudi član Čupe Bensi na Telohu ter zasedel tretje mesto.

V Le Mansu peugeot pred toyoto

LE MANS — Na avtomobilski dirki 24 ur Le Mansa je zmagala posadka Warwick, Blundell, Dalmass na peugeotu 905. Na 2. mesto so se uvrstili Sekiřa, Raphanel in Acheson (toyota), ki pa so zaostali šest krogov. Tudi tretje mesto je pripadlo peugeotu (Baldi, Alliot, Jabouille, po 7 krogih).